

MOZIRJE

REČICA

Savinjske NOVICE

GORNJI GRAD

LJUBNO

**PERSPEKTIVA ELKROJA
JE V KAKOVOSTI**

TERME OKONINA ?

PROGRAM KULTURNIH PRIREDITEV

NOVA AVTOBUSNA POSTAJA V MOZIRJU

HRANILNICA V MOZIRSKI OBČINI

Mercator - Zgornjesavinjska kmetijska zadruga Mozirje

Diskont Ljubno

Tel.: 841-035

Delovni čas: ob delavnikih 7.00 - 18.00
ob sobotah 7.00 - 12.00

Ponudba:

- živila
- drobna galanterija
- posoda
- delikatesa

Poslovodkinja: Joža Podkrižnik

***Cene vseh artiklov so diskontne!
Možen nakup z M - kartico in čeki.***

SEJEM ALPE ADRIA

- SVOBODA GIBANJA

Ljubljana, 22. - 27. MAREC 1993

Tudi letos bo v Ljubljani velika sejemska prireditev, ki ima nedvomno velik vpliv na turistične, gospodarske tokove. Na tem sejmu se vsako leto predstavijo vsa pomembnejša turistična podjetja, obrtniki, posamezniki, ki so posredno ali neposredno odvisni od turizma. Sejem obišče vsako let več desetisoč obiskovalcev iz Slovenije in tujine.

Namen sejma je v kvalitetni predstavitvi turističnih dejavnosti, **rezultati pa se kažejo v novih stikih, dogovorih in pogodbah.**

**SKRIVNOST USPEHA JE NAMREČ
V SKUPNI PREDSTAVITVI**

**NE STOJTE OB STRANI IN NE DOVOLITE, DA ZGORNJA
SAVINJSKA DOLINA OSTANE TURISTIČNO NERAZVITA.**

Na sejmu se lahko predstavijo vsi, ki imajo interese v turizmu (GOSTINCI, OBRTNIKI, KMEČKI TURIZMI, AGENCIJE, DRUŠTVA..) Predstavite se lahko s svojimi izdelki, ponudbo in programi.

**ČASA JE MALO, ZATO POHITITE S SVOJIMI IDEJAMI IN
PREDLOGI - sporočite jih na naslov EPSI, Savinjska cesta
4, NAZARJE, tel: 832 363**

Ljubljanska banka

Splošna banka Velenje d.d.
Velenje

**Plačilna kartica ACTIVA
- prava poslovna odločitev!**

*Podrobnejše informacije o
plačilni kartici dobite v vseh
enotah Ljubljanske banke
Splošne banke Velenje d.d.*

NASLOVNICA

Dela na Ljubnem intenzivno
potekajo
Foto: KF

KAZALO	STR.
KOLESARJENJE	4
KOVINARSTVO LJUBNO OB SAVINJI: V IZVOZU JE REŠITEV	4
HRANILNICA V MOZIRSKI OBČINI	5
OGROMNA ŠKODA V LETU 1992	6
PERSPEKTIVA ELKROJA JE V KAKOVOSTI	6
DENAR ZA ODPRAVO POSLEDIC SUŠE	7
PREDSTAVLJAMO VAM: PEKARNO HRIBERNIK	7
IS SO MOZIRJE: O GLINU IN PRORAČUNU	8
ZASEDANJE SO MOZIRJE: (ŠE KAR) TEŽAVE S SKLEPČNOSTJO	9
SEJA IZVRŠILNEGA ODBORA ZGORNJE SAVINJSKE TURISTIČNE ZVEZE	9
NA LJUBNEM SE (VENDARLE) DELA	10
TERME OKONINA?	10
KAJ PA TRNOVEC?	10
NOVA AVTOBUSNA POSTAJA	10
DELNO PORUŠEN JEZ V GRUŠOVLJAH	11
VERA DR. FRANCETA PREŠERNA	11
PROGRAM PRIREDITEV V MESECU KULTURE 1993	13
POST FESTUM (PESNIKU)	14
SPLOŠNA STAVKA V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU	14
VARSTVENO DELOVNI CENTER TUDI V MOZIRJU	15
15 LET TABORNIŠTVA V NAZARJAH	15
STRGARJEVO ZDRAVILSTVO	16
ISKANJE STARIH IZRAZOV	17
SPET HRANILNICA V DOLINI V MOZIRSKI ŠOLI SMO	17
PRAZNOVALI	18
TUDI MI SMO ŠPORTNIKI	18
DOBILI SMO TELOVADNICO	18
KRONIKA	18
SN NEKOČ	19
PISMA BRALCEV	19
NAGRADNA KRIŽANKA	22
KISLO ZELJE	22

Druga letošnja številka je, kot se za ta čas spodobi, precej kulturno obarvana. Februar kot mesec kulture v občini Mozirje tokrat že osmič zapovrstjo ponuja obilo kulturnih dogodkov v večini večjih krajev doline. V imenu Zveze kulturnih organizacij in Zavoda za kulturo ste pristrčno vabljeni, da si jih po svojem izboru ogledate.

Na področju gospodarstva pa se stvari bolj zapletajo kot odpletajo. Najhujši bolnik, ki za sabo vleče tudi največje socialno breme, Gorenje Glin, je razpet med Ljubljano in Mozirjem. Različni upniki imajo v podjetju različne interese, nepoznavalec razmer pa ima ob poslušanju direktorja Sklada za razvoj, gospoda Koržeta, občutek, da poskušajo v

Ljubljani vleči predvsem najbolj kratke in enostavne poteze, za katere pa ni zagotovila, da so tudi najboljše. Občinski vladi, sicer v zadnjem času tolikokrat grajani, v tem primeru ni očitati pasivnosti. Trditvam, da gre pri tem samo za popraviljanje starega greha, ki je nastal s posojilom poplavnega denarja na račun infrastrukture, lahko priklimam samo na pol. Menim namreč, da je tisoč in več ljudi, direktno ali posredno povezano z usodo Glina, odločno prevelik problem, ki se bi mu bilo moč elegantno izogniti (to možnost je vlada teoretično imela). Sedaj, ko so dejstva takšna, kakršna so, je samo še upati, da se proizvodni proces kljub vsemu ne bo prekinil, čeprav število zaposlenih ne bo moglo ostati nespremenjeno.

Danes lahko torej mirno ugotavljamo, da poplave v dolini niso porušile samo jezov, mostov, hiš, cest, porušile so tudi človeške odnose, zaupanje, enotnost, razumevanje. Nedokazano obtoževanje posameznikov za zlorabo položaja in sredstev ustvarja v državi Sloveniji vse prej kot lepo sliko o Zgornji Savinjski dolini - doživetju gora, gozdov in voda. Takšna dolina da bo vabila turiste in sveži kapital? Dvomim.

Franci Kotnik

Pred nami je kulturni praznik naše države republike Slovenije, ki je postal z mlado državo resnični praznik tudi na zunaj in letos prvokrat dela prosti dan. Čeprav že vrsto let obeležujemo ta praznik s kulturnimi stvaritvami in se je tako, upamo, že dodobra vtisnil v zavest večine Slovencev, pa smo mu šele s tako počastitvijo dali obeležje kot mu pripada. Prazniki so posebni dnevi v našem življenju, ko nas prevevajo tudi posebni občutki. Ob tem prazniku so praznični občutki in veselje izrazitejši pri kulturnih ustvarjalcih in snovalcih, ki nam vsako leto, posebno v teh dneh, vedno znova pokažejo sadove svojega dela. S svojimi stvaritvami plemenitijo in bogatijo srca tolikih, ki so željni in

žejni kulturnih dobrin. Tako nas praznik povezuje, zbližuje in utrjuje.

Duša in srce praznika pa ostajajo slejkoprej dolga leta kulturni predani ljubitelji in ustvarjalci kot so pevci, igralci, likovni umetniki, zbiralci in ohranjevalci dragocene kulturne in naravne dediščine, ljudski godci. Nikdar primerno nagrajeni, manj materialno, nekoliko bolj moralno, so ti vitezi kulture in svobode vsa leta kljub državnemu in ideološkemu monopolu nad kulturo nenehno dvigovali in krepili kulturno zavest kot temeljno sestavino slehernega državljana. S predano odgovornostjo so ohranili vse lepo in dobro, kar so nam zapustili rodovi prednikov. Ponosni moramo biti nad sadovi njihovega dela, ki pa zavezuje današnje rodove, da njihovo delo nadaljujemo.

Prav ima ugledni kulturni ustvarjalec in mislec dr. Andrej Capuder, ki meni, da naj bi bila kultura današnjega časa povratek k preprostosti, naj bi bila želja in veselje, imenovati stvari s praviim imenom. Te človeške vrline imajo naši kulturni ustvarjalci in vsodbujevalci vseskozi vgrajene v svoje umetniško ustvarjanje in delovanje, zato so porok, da narodni ponos in narodna zavest na tem koncu naše lepe domovine ne bosta nikoli zbledela.

Peter Širko

Savinjske novice so štirinajstdnevnik. Izdajatelj EPSI d.o.o. Savinjska c. 4, telefon 063/831-957, telefax 063/832-363. Sofinancer SO Mozirje. Glavni in odgovorni urednik: Franci Kotnik, uredniški odbor: Marko Lenarčič, A. Videčnik, R. Pintar, E. Mavrič, F. Kotnik; tisk: Delavska univerza Mozirje; žiro račun EPSI 52810-601-19030. Rokopise, objave, razpise in oglase sprejemamo do 1. in 15. v mesecu za tekočo številko. Po mnenju Ministrstva za informiranje RS (št. 23/130-92 z dne 26.2.92) šteje časopis med proizvode informativnega značaja, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%. Vsebina stavkov, ki jih objavljamo v rubriki "Pisma bralcev" niso stališča uredniškega odbora. Prispevke podpisujte s polnim imenom in naslovom in naj ne obsegajo več kot eno tipkano stran A4 formata. Uredništvo si pridržuje pravico krajšanja besedil. Objavljenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Odpovedi sprejemamo samo za naslednje tromesečje.

KOLESARJENJE

Če želim v našem časopisu predstaviti vse elementarne, najbolj vsakdanje in dosegljive ter tudi najcenejše oblike, oz. možnosti športno-rekreativnega udejstvovanja, vsekakor ne morem in ne smem mimo kolesarjenja, ki je iz množično rekreativnega vidika v zadnjem desetletju nedvomno najbolj pridobilo na pomenu.

Primarnost ali kvaliteto športne rekreacije ne merimo po tem ali se naprezamo do skrajnosti ali ne, pač pa po tem, ali upoštevamo vsa zdravstvena pravila in priporočila. Eno takih pomembnih priporočil je tedenski program rekreativne vadbe. NE ZADOSTUJE VADBA ENKRAT NA TEDEN. Na primer: ura odbojke, ura namiznega tenisa ali tenisa, plavanje, kegljanje, rekreacijske telovadbe ali aerobike. Tudi ravnanje nekaterih planincev, ki gredo v nedeljo na daljši izlet ali na turo, čez teden pa počivajo, ni ravno v skladu s tem priporočilom. Redno je treba skrbeti za srce, ki je kakor ura, ki jo je treba navijati vsak dan. Nekateri za vzdrževanje krepkega srca priporočajo redno hojo, lahkoten tek ali plavanje. Velike možnosti pa nam daje priljubljena športna in rekreativna zvrst - kolesarjenje. Športni zdravnik ter internist, dr. Kurt Hansdarf iz Muenchna, trdi v svoji študiji, da je KOLESARJENJE

NAJBOLJŠI ŠPORT ZA SRCE IN KRVNI OBTOK. Seveda je prvi pogoj, da je človek zdrav in da redno vadi. Srčna mišica se postopno prilagodi na večje napore in deluje vse bolj gospodarno. Dihanje je med kolesarjenjem poglobljeno in tako prejema organizem več kisika. Za krvni obtok je zlasti pomembno mišično delo nog. Kot dvonožci potrebujemo ljudje dejavnost, ki pomaga ČRPATI KRI IZ SPODNJIH DELOV TELESA NAVZGOR, PROTI SRCU. Prav to funkcijo podpirajo mišice nog pri ritmičnem potiskanju na pedala. Pri kolesarjenju DELUJEJO KOT ČRPALKE, ki pospešujejo pretakanje venozne krvi.

Vsi rekreativci ne morejo teči. Iz različnih vzrokov. Nekateri so - denimo - pretežki. Med tekom bi bili njihovi sklepi odločno preobremenjeni. Učinek vadbe bi bil prej škodljiv, kot koristen. Zanje je kolesarjenje kot nalašč, saj so noge med sedenjem in poganjanjem pedal razbremenjene.

Seveda bi bilo prav, če bi tudi pri kolesarjenju upoštevali temeljna priporočila športnih zdravnikov. VEČ ZALEŽE ENAKOMERNO POTISKANJE NA PEDALA NA VEČJE RAZDALJE, KOT PA KRATKOTRAJNO "DIRKANJE". Osnovno pri kolesarjenju je lahkotno vrtenje pedal. To je temelj vsega.

Začenjamo z lažjimi prenosi po ravnejših cestah. Šele potem preidemo na težavnejše prenose (razgiban teren), saj bomo po nekaj tednih začutili, da nam kolo lažje teče. Nato bomo izbirali zahtevnejše ceste in tudi vzpetine - klance.

Za prijatelje rekreacije so navadno vožnje, ki so daljše od ene ure, že kar malce utrujajoče. Postanemo žejni in potrebujemo tekočino. Zato se odžejamo kar med vožnjo iz plastenke, ki smo jo že prej napolnili z energijsko bogato in hitro presnovljivo tekočino. Lahko se ustavimo in okrepčamo nekje na poti. Nikdar ne z alkoholom!

Tudi kolesar, rekreativec, upošteva tri NAJPOMEMBNEJŠA NAČELA VADBE:

- načelo vztrajnosti,
- načelo nepretrgane vadbe,
- načelo postopnosti obremenjevanja.

Nikakor ne smemo pozabiti, kako pomembno je ustrezno in DOBRO VZDRŽEVANO KOLO, kako važno je, da imamo ustrezna kolesarska oblačila, da smo med vožnjo pozorni na promet in da moramo VOZITI PO CESTNO - PROMETNIH PREDPISIH.

V zadnjem času se izjemno hitro širi kolesarjenje z gorskim kolesom. Vožnja z njim je prav tako odlična rekreacija, tudi na tem kolesu doživimo veliko zanimivega, saj smo v naravi, strmine in slaba pota (teh je pri nas na pretek), da se ne utrudimo preveč.

Torej - VSI NA KOLO, ZA ZDRAVO TELO!

Darko Repenšek, prof.

GOSPODARSTVO

Kovinarstvo Ljubno ob Savinji

V IZVOZU JE REŠITEV

Če ste se že kdaj peljali iz Radmirja proti Ljubnemu (v kar niti slučajno ne dvomim), s pogledom prav gotovo niste mogli zgrešiti velike industrijske hale. Ko ste se pripeljali še bliže, ste verjetno razbrali tudi ime podjetja. Kovinarstvo Ljubno ob Savinji. Plus znak ravninskih železarn. Hmm. Železarne Ravne (pa tudi štorske in jeseniške železarne) so v zadnjem času v velikih poslovnih težavah.

Kako pa je potemtakem s Kovinarstvom, ki zaposluje 125 delavcev iz Ljubnega in okolice in je tako največje podjetje v krajevni skupnosti Ljubno po številu zaposlenih in seveda tudi po velikosti obrata. Kako se soočajo s perečimi problemi in jih uspešno rešujejo? Kaj načrtujejo in kako mislijo načrte uresničiti?

Odločil sem se, da bom o vsem tem povprašal človeka, ki mi bo gotovo znal odgovoriti na ta in še nekatera druga vprašanja in sicer direktorja Kovinarstva, gospoda Bogomira Straška.

SN: Pred kratkim se je pričelo novo poslovno leto. Kakšni so vaši letošnji poslovni načrti?

BOGOMIR STRAŠEK: Želimo si, da bi boljše poslovali, planiramo večjo proizvodnjo, večjo prodajo in racionalizacijo stroškov vseh vrst. To planiramo zato, ker smo uspeli zaključiti pomembno naložbo in smo uspeli pridobiti naročila za industrijske nože in zobate vence.

SN: Vas je izguba bivšega jugoslovskega trga zelo prizadela?

Bogomir Strašek

BOGOMIR STRAŠEK: Izguba bivšega jugoslovskega trga nas je močno prizadela, saj smo izgubili skoraj 90 % našega trga, od tega 50% neposrednega. Sedaj delamo le še 10% tistega, kar smo delali pred dvema ali tremi leti.

SN: Kam boste sedaj usmerjali svoje izdelke?

BOGOMIR STRAŠEK: Svoje izdelke bomo usmerjali v izvoz v ZDA in Kanado

(predvsem nože). Za Citroen bomo izdelovali zobate vence. Načrtujemo povečan izvoz v Nemčijo, Italijo in Avstrijo.

SN: Evropski in tudi svetovni trg je zelo nasičen z izdelki vašega kova. Kako boste dosegli konkurenčnost?

BOGOMIR STRAŠEK: Mi smo z izdelavo nožev že dosegli konkurenčnost, dosegli smo evropski nivo kakovosti. Nove kupce nameravamo pridobiti s kakovostjo in ustrežno ceno.

SN: Do kdaj boste v vašem podjetju izvedli lastninjenje?

BOGOMIR STRAŠEK: Lastninjenje bomo izvedli v okviru rokov, ki jih postavlja zakon. Nimamo še dokončnih idej o izvedbi. Najti moramo kupce za 40 % našega kapitala, vendar kupcev zaenkrat še ni.

SN: Kako bo lastninjenje po vašem mnenju vplivalo na odpuščanje delavcev?

BOGOMIR STRAŠEK: Težko je reči, vendar menim, da samo lastninjenje ne bi smelo povzročiti večjega odpuščanja delavcev. Na določenih področjih nam celo manjka strokovnih, sposobnih in dobrih delavcev. Imamo štiri programe: zobati venci, industrijski

noži, stroji in zvarjenci. Mislim, da bi se za ljudi, ki delajo v teh programih, dalo najti dovolj dela in naročil za izdelke ob bistveno večji produktivnosti dela.

SN: Koliko znaša povprečni mesečni osebni dohodek v vašem podjetju?

BOGOMIR STRAŠEK: Povprečna plača se giblje okoli 31.000 SIT.

SN: Železarna Ravne je v velikih poslovnih težavah. Ali to neposredno vpliva na vas?

BOGOMIR STRAŠEK: Mi smo že od 1.1.1990 samostojno podjetje, v bistvu pa težave ravenske železarne zelo vplivajo na nas, saj smo tudi njim prodajali nekatere izdelke, sedaj pa tega že dve leti ni več.

SN: Kolikokrat ste imeli v preteklem letu blokiran žiro račun?

BOGOMIR STRAŠEK: Žiro račun smo imeli blokiran velikokrat, vsak mesec. Tako je bilo zaradi tega, ker država zahteva svoje plačilo v petih dneh, po izplačilu osebnih dohodkov delavcem, mi pa v tako kratkem času ne moremo zagotoviti denarja za plačilo vseh davkov in dajatev.

Naš fond za plače znaša približno pet milijonov SIT. Približno toliko pa moramo plačati tudi državi.

SN: Kolikšna je bila izguba oziroma dobiček vašega podjetja v preteklem letu?

BOGOMIR STRAŠEK: Poslovali smo z izgubo, končen rezultat pa bo znan v sredini februarja. Izguba je precejšnja, nastala pa je zaradi treh glavnih vzrokov: zaradi padca naročil, zaradi oderuških obresti, ki jih moramo plačevati bankam in ostalim posojilodajalcem (obresti v letu 1992 so znašale okoli dvajset milijonov SIT) in zaradi tega, ker je tečaj DEM rasel počasneje od rasti cen stroškov (večino prodajnih cen imamo pogodbeno dogovorjeno v DEM ali drugi valuti), so nam stroški rastle hitreje kot prihodki od prodaje.

Kovinarstvo Ljubno ob Savinji že več kot dve leti ni več član velikega koncerna Železarne Ravne, ampak se kot samostojna d.o.o. (družba omejene odgovornosti) prebija skozi težke čase v slovenskem gospodarstvu. Z odprtimi rokami pričakuje možne vlagatelje. Kovinarstvo Ljubno bo moralo preživeti s svojim lastnim znanjem in tehnologijo.

David Majcen

HRANILNICA V MOZIRSKI OBČINI

Z vkorakanjam v tržni sistem so v mozirski občini začeli razmišljati o lastni hranilnici. Rezultat tega razmišljanja je petkov ustanovni zbor Zgornjesavinjske hranilnice in posojilnice, ki bo imela sedež v Mozirju.

Ustanovitelji hranilnice in posojilnice so kmetje, delavci Zgornjesavinjske kmetijske zadruga in Gozdnega gospodarstva Nazarje ter M-ZKZ in GG kot pravni osebi. Vsem kmetom, ki so v dosedanji Hranilno-kreditni službi v letu 1991 ustvarili več kot 100 tisoč takratnih dinarjev prometa, so dali dve delnici, prav toliko pa tudi delavcem ZKZ in GG. Kmetje in delavci so tako kupili preko 2 tisoč delnic po 5 tisoč tolarjev.

ZKZ in GG sta ustanovitelja tudi sedanje Hranilno-kreditne službe, katere sredstva so temelj za ustanovitev hranilnice. Potreben ustanovni kapital so prispevali še kmetje, tako da so doslej zbrali 25 milijonov tolarjev ustanovnega kapitala. Razpisati nameravajo še delnice po 5 tisoč tolarjev v skupni vrednosti 5 milijonov tolarjev. Delnice lahko kupijo kmetje,

delavci, podjetniki, obrtniki in tudi manjša podjetja v mozirski občini.

Velika spodbuda pri ustanavljanju hranilnice v mozirski občini je tudi mnenje poslancev v občinski skupščini, ki so pristali na nepreklicno jamstvo za hranilne vloge. Ustanovitelji Zgornjesavinjske hranilnice in posojilnice načrtujejo, da bodo poslovali vsaj s 300 milijoni tolarjev.

Temeljni cilji ustanovitve hranilnice so razširitev kroga varčevalcev, omogočiti varčevalcem čim bolj racionalno poslovanje in čimvečji donos na enoto vloženega kapitala in da omogočijo čim bolj ugodno kreditiranje varčevalcem. Na ustanovnem zboru so za vršilca dolžnosti direktorja Zgornjesavinjske hranilnice in posojilnice izvolili Antona Vrhovnika, na pravo zaživitev hranilnice pa bo treba počakati do druge polovice letošnjega leta, ko naj bi predvidoma tudi Banka Slovenije dala soglasje k ustanovitvi.

Urška Selišnik

RAZPIS DELNIC

Zgornjesavinjska hranilnica in posojilnica d.d. v ustanavljanju (dalje ZHP) na podlagi sklepa ustanovnega zbora dne 15.1.1993 -

POZIVA PODJETJA, PODJETNIKE, OBRTRNIKE IN DRUGE OBČANE NA ODKUP 1000 USTANOVITVENIH DELNIC

Nominalna vrednost 1 delnice je 5.000 SIT (pettisoč tolarjev).

Delnice so **redne**, prenosljive in se glasijo na ime.

Vsaka delnica daje:

- en glas pri glasovanju v skupščini ZHP
- pravico do sorazmernega dela dobička, namenjenega za izplačilo dividend
- v primeru prenehanja ZHP pravico do sorazmernega dela premoženja.

Posamezna fizična ali pravna oseba lahko odkupi po določihi statuta največ do 3% ustanovitvenega kapitala ZHP, t.j. 180 delnic.

Delnice se vpišejo v denarju v 15 dneh po objavi tega razpisa, vplačajo pa na ŽR ZHP po prejemu soglasja od Banke Slovenije, o čemer boste pravočasno obveščeni.

Delnice se vpisujejo na blagajnah HKS in sedežu ZHP v Mozirju (uprava ZKZ) vsak delovni dan od 7. - 15. ure.

Informacije: tel. 831-521 int. 204.

ZHP d.d. v ustanavljanju

OGROMNA ŠKODA V LETU 1992

Zgornjo Savinjsko dolino so v minulem letu spet močno prizadele narasle vode. Kot da to ne bi bilo dovolj, je v poletnih mesecih vladala katastrofalna suša. Ocena škode zaradi naštetih naravnih nesreč je naslednja:

ŠKODA ZARADI VISOKIH VODA:

- na kmetijskih zemljiščih	99,1 mio SIT
- na vodotokih	491,9 mio SIT
- na regionalnih cestah	38,5 mio SIT
- na lokalnih in krajevnih cestah	49,7 mio SIT
- na gozdnih cestah	23,5 mio SIT

SKUPAJ 702,7 mio SIT

ŠKODA ZARADI SUŠE:

- direktna škoda	468,0 mio SIT
- indirektna škoda	162,8 mio SIT

SKUPAJ 630,8 mio SIT

Ocena celotne škode znaša torej 1.333,5 milijona SIT. Če upoštevamo višino družbenega proizvoda občine Mozirje, ki je v letu 1991 znašal 6.044.565.707 SIT, postane popolnoma jasno, da občina sama navedene škode ni v stanju odpraviti sama. Iz tega razloga je Izvršni svet SO Mozirje zaprosil za pomoč Ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora.

KF

PERSPEKTIVA ELKROJA JE V KAKOVOSTI

Kakovost pomeni zadovoljitev kupčevih želja in pričakovanj. Ta pričakovanja se kontinuirano spreminjajo. V prihodnjih letih ne bo dovolj, da se bomo izognili kupčevemu razočaranju.

Iz konkurenčnih razlogov bomo prisiljeni kupcu dati prijetno presenečenje glede na njegova pričakovanja. Skratka, morali bomo biti boljši.

Podjetje ne more računati na obstanek, še manj pa na povečanje obsega menjave v pogojih mednarodnega trženja, kolikor ne bomo pripravljeni na neprestano prilagajanje zahtevam kupcev glede kakovosti.

Obvladovanje kakovosti bistveno vpliva na produktivnost in stroške poslovanja.

Močan vpliv kakovosti na produktivnost pa je v dejstvu, da je kakovost pogoj uvajanja sodobne tehnologije, čeprav je hkrati tudi njen rezultat.

Glede vpliva kakovosti na stroške poslovanja pa so raziskave pokazale, da v podjetjih, ki ne obvladujejo kakovosti, znašajo stroški nekakovosti tudi do 20% vrednosti prodaje in še več.

Tudi analize kakovosti in stroškov kakovosti v našem podjetju so pokazale, da je kakovost odločilen dejavnik uspešnosti podjetja, ki vpliva na dohodek (direktno preko višjih cen,

osvajanja novih tržišč itd. in indirektno v smislu hitrejšega obračanja kapitala) kot tudi na stroške in produktivnost.

Na sliki je ponazorjena soodvisnost med konkurenčnostjo, produktivnostjo in stroški. Bolj ko smo konkurenčni, večja je prodaja - večja je proizvodnja, višja je lahko produktivnost - nižji so stroški na enoto proizvoda - nižja je lahko cena in

razmerje med kakovostjo in ceno je še ugodnejše - vse bolj smo konkurenčni. Lahko pa je tudi obratno.

Tudi naš proizvodni program bo lahko še bolj donosen, če bomo v njem med najboljšimi na svetu. Za doseganje in obvladovanje kakovosti so odgovorne vse poslovne funkcije, oziroma vsaka poslovna funkcija ima svojo vlogo pri obvladovanju kakovosti, še pomembnejša pa je koordinacija med njimi.

To rešitev ponuja sistem CELOVITEGA OBVLADOVANJA KAKOVOSTI (CEOKA), ki podjetju daje naslednje prednosti:

- enakomerno in višjo raven kakovosti
- zmanjšanje stroškov zaradi nekakovosti
- povečano konkurenčnost.

Izkušnje kažejo, da je z uvedbo CEOKA oz. ureditvijo poslovanja podjetja skladno z mednarodnimi standardi "ISO 9000", možno razpoloviti stroške kakovosti v razdobju dveh do treh let.

S tržnega vidika tako ne bo dovolj, da bodo izdelki ustrezali potrebam in željam kupca, ampak se s strani kupcev repromateriala od proizvajalcev oz. dobaviteljev zahteva, da celovito obvladujejo kakovost skladno z zahtevami mednarodnih standardov skupine ISO 9000, za kar podjetja lahko ali celo morajo pridobiti tudi CERTIFIKAT.

Zato smo se v ELKROJU že spomladi 1992 odločili za projektno ureditev poslovanja skladno z zahtevami teh mednarodnih standardov.

V projektu aktivno sodelujejo odgovorni vodje in strokovnjaki vseh služb. Ob pomoči zunanega sodelavca smo že izdelali predlog POSLOVNIKA KAKOVOSTI in precej drugih dokumentov, ki sistematično urejajo naše poslovanje v smislu preventivnega zagotavljanja kakovosti.

Naš velik cilj je, da projekt v celoti zaključimo v letošnjem letu, da bomo izboljšali kakovost naših izdelkov in poslovanja,

zmanjšali stroške poslovanja in povečali konkurenčnost tudi s pridobitvijo certifikata za obvladovanje kakovosti s strani pooblaščenih institucij v Evropi, če bodo tržne razmere to zahtevale.

Blaženka Tkalič

Denar za odpravo posledic suše

Odbor za odpravljanje posledic naravnih nesreč pri Ministrstvu za varstvo okolja in urejanje prostora je v sredo, 13. januarja 1993 kot akontacijo razdelil 400 milijonov SIT, ki so jih zbrali iz solidarnostnih prispevkov, namenjenih za povračilo škode občinam, ki jih je prizadela lanska suša.

Po ugotovitvah republiške komisije je bila v Sloveniji lanska škoda zaradi suše nekaj več kot 17 milijard SIT. Najbolj je bilo prizadeto kmetijstvo - za 16,9 milijarde SIT. Vlada je do sedaj za odpravo posledic namenila 889 milijonov SIT, predlagala pa je tudi zakon o uporabi solidarnostnih sredstev, ki pa v parlamentu še ni bil sprejet. Če se bo to v prihodnosti vendarle zgodilo, bo suša izenačena z drugimi naravnimi nesrečami, občinam pa sredstev solidarnosti ne bo treba vračati.

Občini Mozirje je odbor za odpravljanje posledic naravnih nesreč odobril 9 milijonov SIT, ki jih bo možno koristiti na podlagi sanacijskega programa v dveh obrokih. Sanacijski program pripravljajo v sodelovanju strokovne službe ZKZ Mozirje in upravni organ SO Mozirje, potrdil pa naj bi ga občinski Izvršni svet na svoji februarski seji.

KF

Predstavljamo vam:

Pekarno Hribernik

V Varpolju od prvega novembra lanskega leta dalje obratuje nova pekarna. Pekarn v naši rubriki "Predstavljamo vam" še nismo gostili, zato je bil obisk pri Jožetu Hriberniku, lastniku pekarnice, zelo zanimiv.

SN: Gospod Hribernik, vi ste se pekarske obrti naučili že v mladosti?

JOŽE HRIBERNIK: Res je. Če dobro pomislim, za peka sem se izučil leta 1952 v Mariboru.

SN: Pa potem?

JOŽE HRIBERNIK: Potem sem kot pek delal 16 let ponoči, kar je, mislim, svojevrsten rekord. V Mozirje smo se preselili leta 1972; zaposlil sem se v Savinji. Ko se je leta 1974 odprla pekarna Fidelinka v Velenju, v tistem času najmodernejša pekarna v Sloveniji, sem se prestavil tja. V tej novi pekarni me je doletela čast, da zamesim prvi kilogram

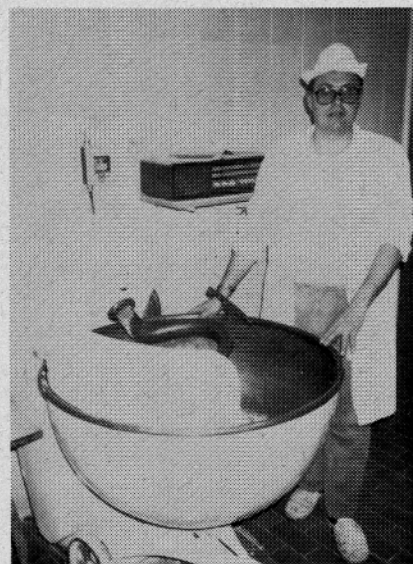
kruha. No, potem sem se leta 1979 zaposlil pri zasebniku Petroviču v Mozirju, leto kasneje pa sem na Ljubnem začel z lastno privatno pekarsko dejavnostjo.

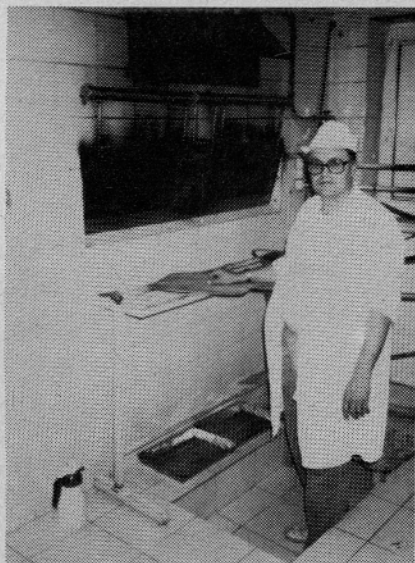
SN: Kakšni spomini vas vežejo na tiste čase?

JOŽE HRIBERNIK: Oh, takrat je bilo marsikaj drugače. Pekov ni bilo veliko, povpraševanje po kruhu pa je bilo precejšnje. Delali smo v najetih prostorih, pa je kar šlo. Prodajali smo izključno v pekarni, čeprav kupci niso bili zgolj Ljubenci.

SN: Kdaj ste začeli z dostavo kruha v druge prodajalne, kar je danes normalna praksa?

JOŽE HRIBERNIK: Z dostavo kruha smo pričeli leta 1981. Danes vozimo kruh in naše ostale izdelke na Ljubno, Pobrežje, Rečico, v Radmirje, Mozirje,

pa verjetno še nisem naštel vseh. S 1. februarjem pričnemo dostavljati kruh tudi samopostrežni trgovini v Nazarjah.

SN: Se vaš način peke kruha kaj razlikuje od koga drugega?

JOŽE HRIBERNIK: Ravno v tem je bistvo. Pri nas, poleg mene in sina je zaposlen še eden, pečemo kruh v krušni peči, štajerska peč se imenuje. Ta peč, ki je izdelana iz domače žgane opeke, in seveda sam postopek priprave daje kruhu specifično aromo in okus, kar ga loči od ostalih vrst kruha. Danes namreč obstajajo tehnologije, ki omogočajo veliko večjo proizvodnjo kruha, vendar

smo se odločili za star, preizkušen način, po katerem dobimo res kvaliteten kruh. Če bi dobavitelji moke v popolnosti garantirali njeno čistočo, bi lahko govorili celo o bio - kruhu, torej kruhu brez umetnih dodatkov.

SN: Prej ste omenili, da kruh ni vaš edini proizvod?

JOŽE HRIBERNIK: Poleg kruha delamo tudi domače kekse, ki so si preko prodajalnih tudi že našli svoje mesto na tržišču. Pakiramo jih s svojo embalažo, tako da so na policah v trgovinah hitro prepoznavni. Za pripravo keksov je še posebej zadolžena žena.

SN: Verjetno pa je vaše izdelke možno kupiti tudi kar v Varpolju?

JOŽE HRIBERNIK: Seveda! Naš delovni čas za stranke traja od 7.00 do 17.00, po potrebi pa smo na voljo tudi izven navedenega termina.

SN: Česa si v prekarni Hribernik najbolj želite v prihodnje?

JOŽE HRIBERNIK: Želimo si predvsem uspešnega poslovanja, kakopak. Konkurenca se je na našem področju res izredno zaostri, zato se zavedamo, da bo mogoče uspeti samo s kvaliteto, dobrimi poslovnimi odnosi, profesionalnostjo. Vse to pa spoštujemo in tudi v bodoče bo tako. Uspeh torej ne bi smel izostati.

Mnenju Jožeta Hribernika se pridružujemo tudi mi in mu želimo obilo dobrih poslovnih rezultatov!

Tekst in foto: KF

njihova vrednost ohraniti po prvotnem načelu (devizna klavzula + 2%) in da se sredstva v končni fazi namenijo za odpravo posledic poplav.

Predsednik IS je tudi seznanil člane, da je Glin sedaj že reorganiziran in tako tudi posluje. Za podjetje Glin Pohišstvo iščejo tujega partnerja, ki bi bil pripravljen odkupiti večinski delež. Glin Žagarstvo in Glin Stavbno pohišstvo brez obrata v Sp. Polskavi, ki se že licitira, naj bi se združila v eno podjetje, ki bi ga vodil Anton Vrhovnik z ekipo, le - ta pa postavlja določene pogoje, ki bodo dejansko odločili ali bo ekipa prevzela težko delo ali ne. Glin Gostinstvo naj bi odkupil zasebnik, za invalidsko podjetje in Energetiko in vzdrževanje pa obstaja interes občine. Še posebej za slednje podjetje se ne sme zgoditi, da bi iz kateregakoli vzroka prenehalo obratovati, saj je toplotna energija ključnega pomena za proizvodnjo Elkroja in MGA ter ogrevanje zdravstvenega doma in stanovanjskih objektov. Površna ocena vrednosti Energetike znaša približno en milijon DEM. Z odkupom tega podjetja bi občina iz Glina potegnila vsa posojena sredstva, seveda bi bilo treba še nekaj dodati. Prevzeli bi tudi optimalno število delavcev, potrebnih za delovni proces v podjetju. Del poplavnega denarja, ki bi bil uporabljen za nakup podjetja bi se vmil za prvotni namen iz dobička, ki ga bo podjetje ustvarilo s svojo dejavnostjo. Izvršni svet je predsednika Božiča pooblastil, da se s Skladom pogaja o možnostih odkupa omenjenega podjetja.

Izvršni svet je v nadaljevanju seje med drugim sprejel program dela za letošnje leto, podprl je predlog Centra za socialno delo za izvajanje programa pomoči starim in družinam s prizadetimi osebami v okviru javnih del in potrdil je maksimalni koeficient za obračun plač direktorjev v zavodih, ki se financirajo iz javnih sredstev na območju občine Mozirje. IS je kot lastni delež pri zbiranju sredstev za izdelavo publikacij za turistično promocijo Zgomje Savinjske doline namenil 2.500 DEM. Sprejet je bil tudi osnutek proračuna občine Mozirje za leto 1993 in podano soglasje za imenovanje urbanističnega in gradbenega inšpektorja (Jakob Presečnik).

KF

POLITIKA

IS SO Mozirje:

O GLINU IN PRORAČUNU

IS SO Mozirje se je v četrtek, 21. januarja sestal na letošnji prvi seji.

Poleg tematike, že poprej najavljene z dnevnim redom, so člani IS spregovorili tudi o trenutni situaciji v podjetju Gorenje Glin Nazarje. Predsednik Izvršnega sveta Alfred Božič je namreč že podpisal pogodbo o odkupu 40 Glinovih stanovanj po 40% vrednosti v znesku 24.501.000 SIT, ker je v danem trenutku ocenil, da je to dokaj zanesljiva pot, da se posojeni denar iz Glina vme. Člani IS so v razpravi to potezo podprli, vendar so zahtevali, da se sredstva, vmjena na tak način, spet namenijo svojemu bistvu - odpravi posledic poplav, za katerega so bila iz solidarnostnega sklada tudi nakazana. Ugotovili so, da bo to vrednost mogoče doseči s tekočim prilivom od najemnin in s prodajo stanovanj po 17. oktobru, ko preneha veljati možnost nakupa stanovanj po znižani ceni. Mag. Alfred Božič je tudi pojasnil, da se je za takšno potezo odločil predvsem zaradi dejstva, da je v primeru stečaja, ki ni izključen, mogoče iz stečajne mase iztržiti kvečjemu 15% svojih sredstev, zato je bolje imeti v tem trenutku nepremičnino, kot pa čakati še naprej. Sprejet je bil sklep, da se mora ne glede na trenutno spremembo oblike sredstev

Zasedanje SO Mozirje: (ŠE KAR) TEŽAVE S SKLEPČNOSTJO

20. skupno zasedanje vseh treh zborov občinske skupščine se je v petek, 22. januarja začelo po 45-minutnem čakanju, ko je bila zagotovljena pogodna sklepčnost. V družbenopolitičnem zboru je bilo prisotnih namreč samo 9 od 21 poslancev, vendar je imel predsednik skupščine, Andrej Presečnik, telefonsko zagotovilo dveh poslancev, da prideta kasneje, kar se je tudi zgodilo.

Minimalna sklepčnost je bila seveda premalo za obravnavo in sprejem Statuta občine Mozirje in Poslovnika SO Mozirje. Navedena akta terjata 2/3 potrditev, zato bosta morala počakati na trenutek (le kdaj bo to?), ko bo slednji pogoj izpolnjen.

Delegati so najprej poslušali poročilo bivšega poslanca dr. Antona Žunterja v bivšem Zboru občin RS. Povedal je, da kljub 85% - ni udeležbi na 129. zasedanjih ni bil oproščen nobenega dežurstva in da je do konca ostal zvest koaliciji Demos. Bil je proti sprejetju nove ustave, proti zakonu o državljanstvu, proti zakonu o tujcih, proti zakonu o volitvah, proti zakonu o sanaciji železarn in proti zakonu o sanaciji bank, ki se po njegovih besedah vsi zapovrstjo danes kažejo kot slabi. Delal je v komisiji za denacionalizacijo in v odboru za zdravstvo, kateremu je tudi predsednikoval. V tem času je bil sprejet zakon o denacionalizaciji in trije zdravstveni zakoni, ki so bili vsi plod kompromisov in zato ne najboljši. Dr. Žunter je predlagal, da se novega poslanca v državnem zboru, dr. Franca Zagožna redno vabi na seje občinske skupščine, svoje poročilo pa je zaključil z besedami: "Ko spremljam usodo nekaterih, ki so bili izvoljeni leta 1990, me včasih postane sram, da pripadam temu narodu." Njegovo poročilo so delegati brez komentarja sprejeli s pobudo, da na naslednjem zasedanju o svojem minulemu delu v skupščini RS poročata tudi dr. Franc Zagožen in Ivan Krefl.

Skupščina je nato obravnavala in sprejela poročilo o izvajanju denacionalizacije, Ivana Goličnika je imenovala za načelnika inšpektorata, podala je soglasje k imenovanju dr. Petra Deleja za direktorja Zavoda za zobozdravstvo in razrešila člana IS Roberta Klemenaka ter namestnika komandirja policije Roberta Mravljaka njunih funkcij.

Poročila o delu komisije za raziskavo prisluškovanja telefonskim razgovorom niso obravnavali zaradi odsotnosti njenega predsednika Franja Steinerja. V zvezi z delom komisije za raziskavo povojnih množičnih pobojev in pravno dvomljivih procesov je bila skupščina mnenja, da naj komisija zaradi slabega zdravstvenega stanja njenega sedanjega, sicer uspešnega predsednika Petra Ježa, ki predlaga svojo razrešitev, sama predlaga ustrezno kadrovsko rešitev.

Delegati so tokrat zastavili tudi nekaj zanimivih vprašanj:

- Marko Purnat: Kako poteka prodaja stanovanj, kam gre denar?
- Dr. Anton Žunter: Objekt Rinka v Solčavi katastrofalno propada. IS naj takoj nekaj ukrene, odgovorni naj se kaznujejo!
- Rade Rakun: Kako je mogoče, da ima PTT v KS Mozirje tri različne tarife za telefonski priključek?
- Rafko Krznar: Kaj storiti v Gornjem Gradu in Novi Štifti, kjer je stanje na področju telefonije obupno?

Zadnja točka, za katero je vladalo največje zanimanje, se je nanašala na izvajanje del na vodnogospodarskih objektih. Predstavniki NIVO - ja iz Celja pod vodstvom direktorja Petriča so pojasnili potek sanacijskih del in plane za letošnje leto. Glede na kopico pripomb, izraženih na prejšnjih zasedanjih skupščine, je bilo pričakovati živahno in temperamentno razpravo. Le - ta je vendarle ostala v okviru zmernosti. Največ pripomb se je nanašalo na kvaliteto in hitrost izvajanja del ter na večni "če bo denar," katerega so predstavniki NIVO-ja spet razločno poudarjali. Samokritično so priznali, da so nekateri objekti (npr. most preko Savinje v Spodnji Rečici) res potrebni nujne sanacije, a da se vse "kar čez noč" res ne da. Neprizadetega takšne izjave silijo v smeh, vse ostale bi morale v jok. Skupščina je ob koncu razprave sprejela sklep, da preko svojega predsedstva in pristojnega upravnega organa zahteva pisna poročila izvajalcev,

Ministrstva za varstvo okolja in urejanje prostora, Direkcije za urejanje voda in Vodnogospodarskega inštituta, pristojni pa naj izdelajo terminsko opredeljen program celovite sanacije po poplavih.

XF

TURIZEM

Seja izvršilnega odbora Zgornjesavinjske turistične zveze

Zgornjesavinjska turistična zveza si je v svoj program delazaleto 1993 zastavila načrtno promocijo Zgornjesavinjske doline, o čemer smo v Savinjskih novicah že poročali.

Promocija neke turistične regije zadeva takorekoč vse subjekte (in tudi posameznike - "turizem smo ljudje") v tej regiji in ne samo turističnih kot bi morda kdo mislil. S prihodom turistov v nek kraj ali regijo nimajo koristi le hotelirji, gostinci in upravjalci turistično infrastrukturo, temveč tudi trgovine, storitvena obrt, "neturistična" podjetja... pri katerih turisti povprašujejo po blagu oziroma po najrazličnejših storitvah.

Poleg tega promocija neke regije ne zajema le turizma, ampak je vanj potrebno vključiti tudi druge storitvene in proizvodne dejavnosti.

Namensko zbiranje sredstev za promocijo Zgornje Savinjske doline temelji na mesečnih prispevkih vseh turističnih in neturističnih subjektov, ki se gibljejo v glavnem med 20,00 in 60,00 DEM (v tolaški protivrednosti). Nekoliko višji zneski so le za večje organizacije.

Izvršilni odbor se obrača na vse odgovorne v posameznih subjektih, da se pridružijo tej obliki zbiranja sredstev z namenom, da se Zgornja Savinjska dolina načrtno, organizirano ter aktivno vključi na turistični trg ter hkrati s tem promovira tudi svoje storitvene in proizvodne dejavnosti.

V naslednjih dneh vas bo obiskal predstavnik Turistične zveze in vam podrobneje predstavil program in izvedbo dela. Poleg tega bodo vsi podpisniki pogodb omenjeni tudi v Savinjskih novicah, prav tako pa bodo sprotno seznanjeni s porabo finančnih sredstev.

VS

Na Ljubnem se (vendarle) dela

Na Ljubnem se dela na vodnem, cestnem in komunalnem področju vendarle odvijajo. JP Komunala gradi primarni vod kanalizacije, ureja se struga Ljubnice, ob Savinji pa se nadaljujejo dela pri gradnji obvoznice in sanaciji ceste med obema mostoma. Po neuradnih informacijah so v teku tudi priprave na začetek gradnje ceste Ljubno - Luče, katere prve tri kilometre naj bi zgradili še letos.

KF

Terme Okonina ?

Prav ste prebrali. Raziskave o tem, kdaj in če sploh bomo izvir tople vode v Okonini izkoriščali, so v polnem teku. Leto 1988, ko je Turistično društvo Ljubno dalo tovrstno pobudo, je sicer že daleč, a občinski izvršni svet je 1992 odobril sredstva za raziskavo tal zaradi možnosti nahajališč tople vode na tem področju. Po analizi, ki je delo strokovnjakov firme GEOKO iz Ljubljane je predvideno, da bi spomladi na tem terenu izvrtali dve vrtini globine 150 - 200 m, saj so izsledki dosedanjih raziskav oz. vzorcev vode pokazali temperaturo vode med 21 in 68st.C. Takšni rezultati pa že opravičujejo nadaljevanje raziskav v zgoraj navedenem smislu.

V financiranje tega projekta se bo vključila tudi država, ustrejni del denarja pa bo morala v ta namen rezervirati še naša občina. Toplo, predvsem pa srčno upamo, da smo s "Termami Okonina" med redkimi srečnimi izbranci, ki jim bodo visoki vložki sredstev v raziskovanju dali tudi visoke turistično - ekonomske rezultate. O nadaljnjih raziskavah oz. izsledkih bom še pisala, do takrat pa "držimo pesti"!

Anka Rakun

KAJ PA TRNOVEC?

Preden bi komu pognalo kri v glavo, želim izraziti vso pohvalo za prizadevanje, da se naši kraji opremijo s potrebnimi prometnimi in ustreznimi neprometnimi tablamami. To bi lahko bila dolga zgodba, mogoče za prihodnjic.

Ko se peljem v svoj rojstni kraj Trnovec, ki ima že od mojega rojstva naprej hišne številke, znam zapeljati z glavne ceste iz katerekoli smeri, z zavezanimi očmi, če bi se malo pošalil. Težko pa je mojemu prijatelju ali znanцу in podjetniku, če bi iskal vasico Trnovec. Zglede za označevanje krajev bi si morali poiskati v tujini... no, pa tudi po slovenski deželi se že kar najdejo lepo označeni smerokazi in krajevne table. Kot npr. Pobrežje...

Tu pa gre za res odlične table, le da imajo majhno kozmetično napako, če naj bi bilo vse po predpisih. Ko se peljemo mimo Trnovca proti Spodnjim Pobrežjem, naletimo na tablo s tem imenom in omejitvijo hitrosti 40 km/h, kar je zares nujno. Ko pa ta zanimiv kraj prevozimo, ni nobenega znaka, ki bi "odpovedal Spodnje Pobrežje, da smo že v Zgornjih Pobrežjih, ki so s pravilnim znakom, "konec Zgornjih Pobrežij" zaključene. Popotnika to seveda zanima, zato še pred Homci (brez table) obrne (npr. kolo) in oddrvi nazaj v obeležene Zgornje Pobrežje in se v treh minutah znajde dober kilometer nižje, pred Trnovcem, kjer je tabla, konec Spodnjih Pobrežij. Zapleteno, kajne!

Ni bilo denarja za še po dve tabli? Ali pa je kdo Pobrežje združil v eno vas in se ob tem bal zamere?!

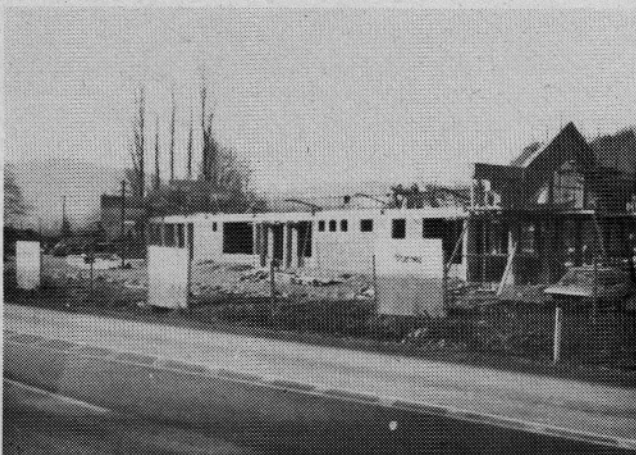
Če ni sredstev za tako drage in velike table (menda je bilo potrebno delno prispevati iz žepov nekaterih domačinov) bi si lahko omislili lične, krajem primerne lesene tablice. Pa še takšne bi si ti pridni ljudje zaslužili iz raznih, združenih davščin in prispevkov za splošne in komunalne potrebe, saj jih vsak po svojem ključu zbirajo v občinskem proračunu. Da nimam prav?

Prav na to bi želel odgovor. Mogoče bi kakšnemu kraju Božiček le prinesel skromno opremo cestnih in krajevnih znakov vsakih dvajset let. Pobrežanom bi jih še lanski Miklavž ne, če ne bi bil občinski poslanec iz teh vasi zares močno zainteresiran, da so Pobrežje zaznamovane na zemljevidih Evrope in prav od prve do zadnje hiše. Spodnje ali Zgornje je gledano iz letala pač vseeno, kaj pravite?!

Jože Miklavc

NOVA AVTOBUSNA POSTAJA

V Mozirju je v intenzivnem teku gradnja nove avtobusne postaje. Leta je locirana levo ob mozirski obvoznici tik pred križiščem s cesto, ki vodi v Loke, gledano iz smeri zgornjega dela doline.

Postaja bo kot objekt dimenzij 31,10 m x 8,60 m z nadstrešnico funkcionalno podobna postaji v Velenju. Ob njej bo postajališče za 6 avtobusov in parkirni prostor za manjše število osebnih avtomobilov.

V prtiličju objekta bo prometni del, gostinski del, javne sanitarije in lokali, prostor za slednje pa je predviden tudi na podstrešju.

Investitor je Javno podjetje Komunala Mozirje, izvajalec del pa podjetje Pluton iz Prebolda. Zaključek del je predviden ob koncu meseca aprila. Mozirjani pa seveda z nestrpnostjo čakajo dan, ko se bodo avtobusi (končno) umaknili iz trga in omogočili normalen promet skozenj.

Tekst in foto: KF

Delno porušen jez v Grušovljah

Česa vsega ni sposobna narediti voda! Škoda zaradi poplav, ki počasi postajajo obsedenost Zgornje Savinjske doline (skupaj z Zadrebško dolino, seveda), še zdaleč ni popravljena, ko se že pojavljajo nove poškodbe. Tokrat je voda nad lesenim delom grušovelskega jezua dobesedno poniknila, ga spodkopala in stekla pod njim, del jezua pa se je zategadelj enostavno sesedel. Nenavadno, kajne? No, jez v teh dneh že sanirajo. V betonski izvedbi naj bi bolje kljuboval vodnim silam.

Tekst: KF, foto: JP

KULTURA

VERA dr. FRANCETA PREŠERNA

O Prešemu pesniku in o njegovem življenju je bilo predvsem po zaslugi njegovega poznavalca Antona Slodnjaka povedano malodane vse. Žal pa je po zaslugi bridkih razmer preteklega časa bolj malo poznana, pa še to ne v docela objektivni različici, njegova vera in odnos do teh vprašanj. Znano je, da je pesnikov rod rodil kopicu klenih ljudi močne krvi in blagega, Bogu predanega značaja. Trije njegovi strici so bili duhovniki, v sorodu pa je bilo še nekaj duhovnikov.

O sebi je Prešeren večkrat rekel, da je "neveren, a vendar veren". Razklanost njegovega značaja je seveda očitna tudi v njegovih delih, v katerih jasno razkriva svoje razmerje do krščanstva, Cerkve in duhovščine. Že v gimnaziji ga sošolci niso šteli med posebno verne tovariše. V tistih letih se je celo včasih ponorčeval iz vere, kar v njegovih zrelih letih, ni moč zaslediti. Mati Mina si je od srca želela, da bi njen ljubljenec postal duhovnik. France se je, kot je znano odločil za študij prava. Pozneje je Lenka, njegova najmlajša sestra, pripovedovala, da je France večkrat zase razmišljal, da bi bil srečnejši, če bi izbral duhovniški stan. Rekel pa menda tega nikomur ni. Kakor koli že, bil je vseskozi zunaj takratnega okorelega in policijsko nadzorovanega "javnega življenja".

S svojimi deli je hotel služiti prostosti in sreči slehernega, lepši usodi slovenskega ljudstva in napredku človeštva.

Prešeren je bil prvi med nami, ki se je zavedel, da je vse kar ni zapeto iz ljubezni do sočloveka, izrečeno in storjeno v njegovo škodo.

Kot rečeno je glede vere ponavljal, da je "maloveren". Albin, hčerki kranjske gostilničarke Ane Jahnove, je celo rekel: "Kadar bom umrl, mi bodo postavili spomenik, na katerem naj bo pisalo: Tukaj počiva France Prešeren, nejeveren in vendar veren." Z drugimi besedami, sam pesnik je živel v nenehni dvomih. Kako tudi bi drugače, saj vera ni nekaj na pladnju prinesenega, ampak "iskanje resnice skozi bodnje in zmote, borba duha za Boga na žive in mrtve", kot je zapisal Župančič.

Ernestina, Prešermova hčerka, je o veri svojega očeta zapisala: "Moj oče je bil dober kristjan, boljši kot marsikdo drug. Ni pa bil bogomolec. Bil je pesnik, katerega srce je od Boga. Boga, ni nikoli razžalil tako hudo, da bi moral z nim uradno račune polagati."

Duhovnik Alojzij Košir, ki je Prešema prevedel in opravil ob njem poslednje molitve, je trideset let po njegovi smrti zapisal, da ga ljudje nikoli niso videli ali slišali zasmehovati svete reči, še manj kot zatajevalca vere. Še sam škof Slomšek, Prešermov sošolec in prijatelj iz mladih let je o njem dejal, da je blagoslovljen in genialen pesnik.

Po nekaterih razlagah naj bi bil Prešeren do smrti brezveren ali celo sovražen veri. Po nekaterih virih so ga cerkveni ljudje in delno sorodniki prisilili, da je umrl po kršanski navadi. Resnica, ki temelji na izpovedi samega pesnika in pripovedovanju prič, pa je drugačna. Ko se je njegovo življenje bližalo uri poslednje odrešitve muk telesa je sestri Lenki večkrat dejal, da najraje bere sveto pismo še posebej v latinskem jeziku mu je bilo ljubo branje. Pred smrtjo mu je na njegovo željo dekan Dagarin prinesel knjigo A.M. Slomška Priprava na smrt.

Po Kranju so ljudje govorili, da pred smrtjo ne bo dal poklicati duhovnika. Lenki, svoji sestri pa je menda dejal že ves slaboten: "Vse bom dal v red in klical gospoda, ko bom vedel da mi je huje. Jaz nisem nikoli mislil, da bi se ne pustil prevedeti." In res je poklical k svoji smrtni postelji dekana Dagarina kateri ga je spovedal, drugo jutro pa ga je kaplan Košir obhajal in mazilil.

Po pesnikovi smrti je Janez Bleiweis v novicah zapisal po pričevanju dekana Dagarina, kako potrpežljivo je prenašal Prešeren bolezen in kako pobožno se je poslovil s tega sveta. Tisto jutro februarja 1849 je ležal doktor nenavadno mirno in tiho. Sestra Katra je kasneje pripovedovala: "Sanjalo se mi je, da je neki menih stopil k Francetovi postelji in ga žegnal. Kakor sveti Frančišek Ksaverij z Radin, kjer je bil France krščen, se mi je zdel. Zbudila sem se in hitela pogledat kako mu je. France je umiral. Bilo je tako hitro, da nismo k umirajočemu mogli sklicati več ljudi. Ob osmih je umrl. Je kar zaspal. Tako lahko je umrl."

Stavbni svetnik Fran Potočnik je pozneje zapisal: "Njegov obraz je bil miren, skoraj nič spremenjen, le ustnici sta bili trdno stisnjeni."

Dr. France Prešeren res ni bil organiziran, praktičen katoličan, vendar je z oznanjevanjem medsebojne ljubezni in strpnosti kazal spoštovanje do Boga. Kot genij svojega naroda je moral spoštljivo sprejeti njegovo vero in jo vgrajevati v svoje duhovno in religiozno iskanje. Vendar ne smemo pozabiti Črtomijreve izpovedi v kateri jasno pove, da ne verjame v malike, saj je v njih zgolj spoštoval postave očetov. Kakor koli že, dejstvo je da je brez njegove navzočnosti v vsakem od nas oslABLJENA naša človečnost, domoljubje in vse kar izvira iz korenin čiste glorijske njegovega neponovljivega in nikoli do konca dojetega duha.

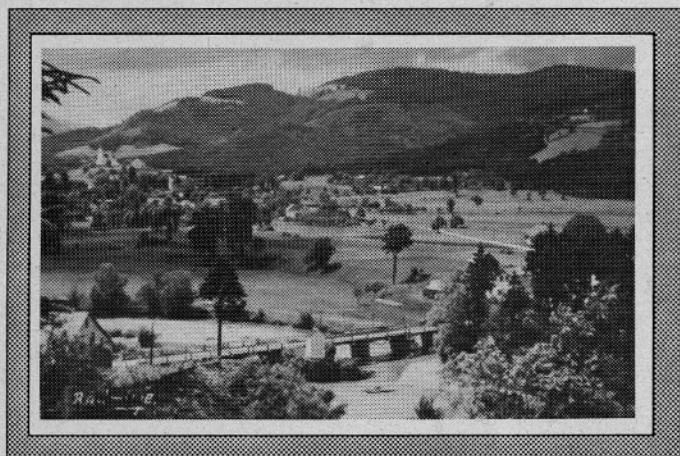
Edi Mavrič

NOVO

Stare upodobitve

NOVO

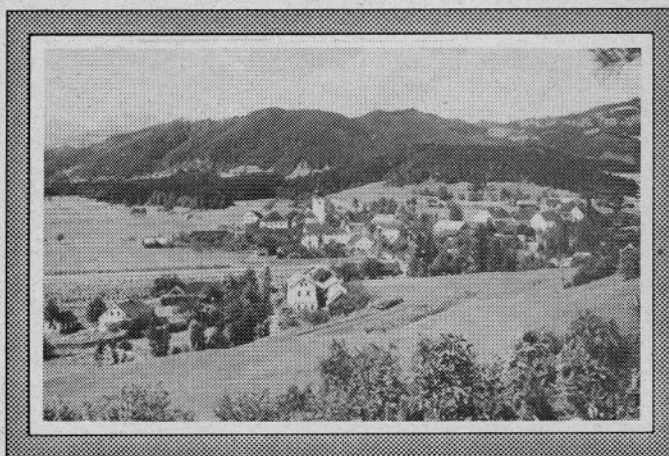
Zgornje Savinjske doline

*Knjiga, s katero bodo
starejši
obujali spomine
in mlajši
pridobili podobo
polpretekle
Zgornje Savinjske doline*

NOVO

- format: 24 x 30 cm
- trda vezava
- 150 črno-belih fotografij, litografij, podob...
- število strani 100
- spremni teksti
- povzetek teksta v ang.in nem.jeziku

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam knjigo Stare upodobitve Zgornje Savinjske doline po prednaročniški ceni : (ustrezno podčrtaj)

- 2.700,00 SIT (1 obrok) ali 3.000,00 SIT (3 obroki) Plačila se bodo vršila s položnicami.

ime: priimek:

naslov:

datum: podpis:

Naročilnico pošljite na naslov:

EPSI d.o.o.
Nazarje, Savinjske c.4

PROGRAM PRIREDITEV V MESECU KULTURE 1993

GORNJI GRAD

+ 7.2. ob 16. uri - Kulturni dom Gornji Grad
SLAVNOSTNA OTVORITEV MESECA KULTURE s podelitvijo republiških in občinskih priznanj kulturnikom občine
- program: PD Gornji Grad
- gost večera: Godba na pihala občine Mozirje

BOČNA

+ 13.2. ob 19. uri - Kulturni dom Bočna
Koncert Mo in Že PZ PD Bočna

+ 21.2. ob 15. uri - Kulturni dom Bočna
Gledališka igra: Carlo Goldoni - priredba Cajner, Venišnik
"Zadrečke zdrahe" v izvedbi dramske skupine PD Gornji Grad

NAZARJE

+ 5.2. ob 17. uri - Delavski dom Nazarje
Pozdrav kulturnemu prazniku v izvedbi PD Nazarje

+ 14.2. ob 17. uri - Delavski dom Nazarje
Gledališka igra: Carlo Goldoni - priredba Cajner, Venišnik
"Zadrečke zdrahe" v izvedbi dramske skupine PD Gornji Grad

+ 26.2. ob 17. uri - Delavski dom Nazarje
Koncert Glasbene šole Mozirje

+ 28.2. ob 17. uri - Delavski dom Nazarje
Koncert komorne skupine "AVE"

NOVA ŠTIFTA

+ 14.2. ob 15. uri - Kulturni dom Nova Štifta
Koncert Dekliškega PZ PD Rečica

+ 20.2. ob 19. uri - Kulturni dom Nova Štifta
Gledališka igra: Marjan Marinc

"Poročil se bom s svojo ženo" v izvedbi dramske skupine PD Nova Štifta

+ 21.2. ob 15. uri - Kulturni dom Nova Štifta
Gledališka igra: Marjan Marinc
"Poročil se bom s svojo ženo" v izvedbi dramske skupine PD Nova Štifta

LEPA NJIVA

+ 14.2. ob 15. uri - OŠ Lepa njiva
Koncert Mo in Že PZ PD Ljubno

+ 27.2. ob 15. uri - OŠ Lepa njiva
Gledališka igra - komedija
"Trojčki" v izvedbi dramske skupine PD Lepa Njiva

ŠMIHEL

+ 13.2. ob 15. uri - OŠ Šmihel
predstavitel knjige Lovra Goličnika
"MOJ ŠMIHELSKI SVET", kulturni program PD Šmihel

+ 28.2. ob 15. uri - OŠ Šmihel
Gledališka igra: Marjan Marinc
"Poročil se bom s svojo ženo" v izvedbi dramske skupine PD Nova Štifta

MOZIRJE

+ 8.2. ob 17. uri - Kulturni dom Mozirje
"Mozirje prepeva" - predstavitev pevcev vseh PZ PD Mozirje

+ 12.2. ob 18. uri - Galerija Mozirje
Otvoritev razstave del Gorana Horvata, uvodne besede Tone Partljič

+ 19.2. ob 18. uri - Knjižnica Mozirje
Literarni večer ob predstavitvi knjige Jožeta Zadravca "Na geadicah moje dežele"

+ 26.2. ob 18. uri - Knjižnica Mozirje
Večerno srečanje ob pogovoru z g. Aleksandrom Videčnikom
"Domači zdravilci in zdravilstvo"

+ 28.2. ob 15. uri - Kulturni dom Mozirje
Gledališka igra: Carlo Goldoni - priredba Cajner, Venišnik
"Zadrečke zdrahe" v izvedbi dramske skupine PD Gornji Grad

LJUBNO

+ 6.2. ob 17. uri - Kulturni dom Ljubno
"Pozdrav prazniku" - program izvajajo kulturniki PD Ljubno in ŠKUD-a OŠ Ljubno

+ 13.2. ob 19. uri - Kulturni dom Ljubno
Gledališka igra: Carlo Goldoni - priredba Cajner, Venišnik
"Zadrečke zdrahe" v izvedbi dramske skupine PD Gornji Grad

+ 27.2. ob 18. uri - Kulturni dom Ljubno
Gledališka igra: Fran Lipah
"Glavni dobitek" v izvedbi dramske skupine Gasilskega društva LJUBNO (izkupiček namenjen za KARITAS)

+ 28.2. ob 15. uri - Kulturni dom Ljubno
Gledališka igra: Fran Lipah
"Glavni dobitek" v izvedbi dramske skupine Gasilskega društva Ljubno

LUČE

+ 13.2. ob 19. uri - OŠ Luče
"Pesem je pri nas doma" - PD Luče

+ 26.2. ob 19. uri - OŠ Luče
Glasbeni recital - PD Luče

+ 27.2. ob 19. uri - Gasilski dom Luče
Gledališka igra: Marjan Marinc
"Poročil se bom s svojo ženo" v izvedbi dramske skupine PD Nova Štifta

SOLČAVA

+ 20.2. ob 16. uri - Kulturni dom Solčava
"VINARSKA 93" - kulturno - zabavna prireditev

Obveščamo vse zainteresirane, da lahko pri nas naročijo
kvalitetno **VEZAVO SAVINJSKIH NOVIC, letnik 1992**. Vezava
se izvede v obliki dveh knjig, ovitek: platno. Cena: 1.500,00 SIT.

Naročila sprejemamo v uredništvu Savinjskih novic do srede, 10. februarja 1992.

Edi Mavrič

POST FESTUM (Pesniku)

*Prah vrtinči pred nami plamen svetlobe;
sled vrtincev v neizmerne prostore
vzkipeva kruti zmagi Terpsihore
duš izbranih čez večni rob gnilobe.*

*Iz mrakotnih brezen zrak težak, ves lepljiv
v višave blažen dviga ponos krvav devic,
kristali pokopa iz zvokov ravníc,
smeh trgajoč postaja boj mesa srhljiv.*

*Človeških sanj se pevcu ni posode
val peneč s perutmi misel tajna
porodila, čustev težka gmajna
iz samote jutrom dramí ode,*

*obraz razbrazdan slepim pod obokom
za usodo blage smrti brez vprašanj.
Okorelost templja ruši vero vanj
v pepelu tlečem venec zažari otrokom.*

*Rešitelj blag potaplja brsti skrite bit,
nebes in pekla verujoči prah
prepleta v srca brez sočutja strah,
ker vrč razbit po njemu je nalit.*

*Ker štetja smisel dvoma ne ogreje hlad
bridkosti vseh časov čaša neizpita,
kropi iz duše seme rasti skrita
struna neumrljiva brstečih rož pomlad.*

GORNJI GRAD

30.1. ob 19. uri in 31.1.

ob 15. uri

GLEDALIŠKA IGRA:

CARLO GOLDONI -

priredba CAJNER,

VENIŠNIK

"ZADREČKE ZDRAHE" v

izvedbi dramske skupine

KPD GORNJI GRAD

Knjižnica Mozirje

Spoštovani bralci!

*V mesecu februarju, MESECU KULTURE,
smo Vam pripravili "mesec brez zamude".
Zato vabimo vse, ki iz kateregakoli vzroka
niste pravočasno vrnili knjih, izposojenih v
naši knjižnici, da to storite v mesecu
februarju. Knjige boste lahko vrnili brez
plačila zamudnine. Če se ne morete
oglasiti osebno, lahko to storite tudi s
poštno pošiljko. Prijazno Vas bomo
sprejeli v ponedeljek, sredo, petek od 10. -
14. ure, v torek od 10. - 18. ure in četrtek
od 17. - 19. ure.*

ŠOLSTVO

**Splošna stavka v vzgoji in
izobraževanju**

Republiški odbor sindikata delavcev v vzgoji, izobraževalni in raziskovalni dejavnosti Slovenije je 12. januarja sprejel sklep o najavi splošne stavke za uveljavljanje pravice do višje januarske osnove za določitev izhodiščne plače in poravnave premalo izplačanih plač za leto 1992 po kolektivni pogodbi in Zakonu o plačah delavcev v javnih vzgojno-izobraževalnih zavodih.

Stavka v osnovnih, glasbenih in srednjih šolah je najavljena za sredo 10., četrtek 11. in petek 12. februarja, stavka v vrtcih pa za sredo, 10. februarja.

V obrazložitvi sindikat navaja, da si je v preteklem letu nenehno prizadeval za uresničevanje takrat veljavne kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti. Zaradi kršitve navedene kolektivne pogodbe so bili delavci v vzgoji in izobraževanju, kot tudi v ostalih družbenih dejavnostih prikrajšani za skoraj tri plače. Vlada je decembra lani sprejela sklepa, s katerima je delavcem in funkcionarjem v državnih organih določila nove osnove za obračun plač tako, da le-ta znaša za mesec junij in julij 1992 23.376 SIT, od avgusta dalje pa 26.526 SIT ter sklep, da se jim zagotovijo sredstva za izplačilo razlike in poravnajo obveznosti v štirih obrokih. Ker z navedenimi sklepi vlada krši Zakon o plačah delavcev v javnih vzgojno-izobraževalnih zavodih, ki precizira, da izhodiščne plače delavcev v teh zavodih ne morejo biti nižje, kot so v drugih družbenih dejavnostih in državnih organih, je sindikat konec decembra 1992 na Ustavno sodišče vložil predlog za oceno ustavnosti in zakonitosti, vlado pa pozval na razgovor. Ker se vlada na predlog ni odzvala in zaradi počasnega ter neučinkovitega reševanja po sodni plati, se je sindikat odločil za najavo splošne stavke.

O stavki so se v vseh zavodih do 22. januarja odločali referendumsko. V četrtek, 28. januarja se ponovno sestane republiški odbor, ki preveri podporo stavki (zanjo se mora izreči vsaj 2/3 vseh zavodov), oceni morebitna pogajanja z vlado in sprejme nadaljne odločitve.

KF

Varstveno delovni center tudi v Mozirju

15. januar 1993 bo ostal v svetlem spominu marsikomu: članom Društva za pomoč duševno prizadetim občine Mozirje, staršem in skrbnikom, Centru za socialno delo, pa še bi lahko naštevali. Vsekakor pomeni center, katerega prostore so uredili v stanovanjski hiši za gasilskim domom v Mozirju, največjo pridobitev za varovance same.

V mozirski občini imamo 30 otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju. 10 jih je trenutno na Usposabljanju v zavodih izven naše občine, 20 šoloobveznih pa je zaradi ocenjene mejne stopnje prizadetosti vključenih v oddelke posebnih šol v Mozirju, Kamniku in Žalcu. Poleg teh je v naši občini 70 odraslih oseb z zmerno, težjo in težko duševno prizadetostjo, od katerih je 30 starejših od 45 let. To so ljudje, ki si zaradi objektivnih okoliščin ne morejo sami zagotavljati preživetja ali ne morejo uspešno delovati v svoji okolici. Imajo zmanjšane sposobnosti za umsko delo, ne morejo biti uspešni pri rednem

Center je uredjen v lepih prostorih novega objekta

vzgojnoizobraževalnem delu in zato potrebujejo posebne oblike usposabljanja, so pa sposobni vzdrževati kontakt z okolico, pridobiti navade in skrbeti za svoje osnovne potrebe ter se priučiti za preprosta opravila.

Varstveno delovni center bo odraslim duševno prizadetim osebam omogočal delo pod posebnimi pogoji, zaposlitev, varstvo, ohranjanje psihofizičnih funkcij ter socialnih, zdravstvenih in higienskih navad. Nudil jim bo tudi različne oblike rekreacije, prehrano in nenazadnje nagrado za opravljeno delo. V mozirskem centru

pričenajo z varovanjem in delom osmih varovancev. Do poletja nameravajo vključiti še štiri, nakar se bo število postopoma povečevalo do optimuma dvajsetih varovancev.

Na priložnostni slovesnosti, ki so se je poleg ostalih udeležili tudi Franc Imperl, namestnik Ministrstva za zdravstvo, družino in socialno varstvo, Tomaž Jereb, direktor Zveze društev za pomoč duševno prizadetim Slovenije, predsednik SO Mozirje Andrej Presečnik, predsednik IS SO Mozirje Alfred Božič in predsednica Društva za pomoč duševno prizadetim občine Mozirje, Darinka Marolt, je sekretar Sekretariata za občno upravo in družbene dejavnosti Darko Repenšek osvetlil potek procesa ureditve centra. Center je od zveze društev pridobil tudi kombi za prevoz varovancev, ki bo glede na njihovo oddaljenost omogočal normalno delo.

Program ob otvoritvi centra so s svojim pristrčnim nastopom popestrili varovanci Centra za varstvo in delo Golovec iz Celja, ki so v mozirski galeriji pripravili tudi razstavo svojih del.

Tekst: KF
foto: JP

ORGANIZACIJE IN DRUŠTVA

15 LET TABORNIŠTVA V NAZARJAH

Taborništvo kot nekoliko specifična vzgojno-rekreativna dejavnost je v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja "moralo" igrati vlogo nekakšnega "vojaškega podmladka" po načelu splošne ljudske obrambe. Pa je kljub temu ohranjalo svoje bistvo v ljubezni do narave, spoštovanja človeka in nenehnemu učenju življenjsko koristnih opravil.

Kot vsaka druga organizacija so tudi nazarski taborniki v tem obdobju doživljali svetlejše in temnejše trenutke pri svojem delu. Tako jim je po zahtevni, več let trajajoči ureditvi taborne prostora v Šentjanžu in po navezavi mednarodnih stikov povodenj leta 1990 prostor dobesedno odplavila, v organizaciji pa so se s časom pojavile tudi kadrovske vrzeli, ki jih sedaj poskušajo postopoma zapolniti.

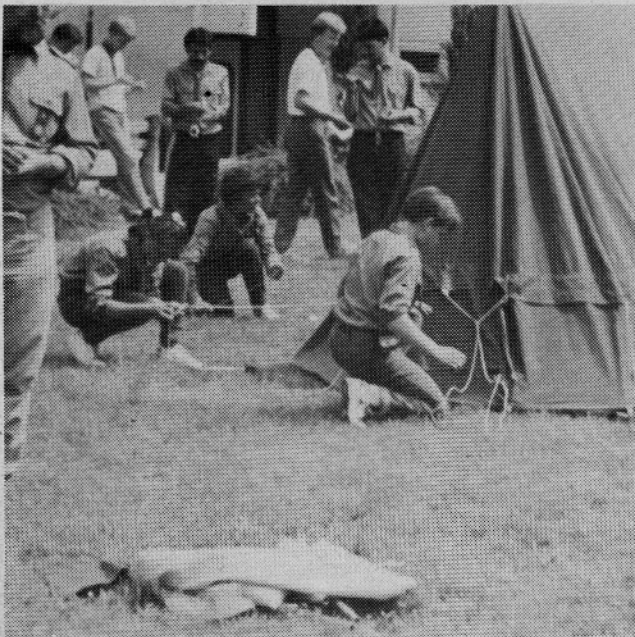
V minulem letu, ki ga v celoti ocenjujejo kot uspešnega, so organizirali številne akcije. V začetku leta so se urili v postavljanju snežnega bivaka na Dobrovljah. V spomladanskem času so organizirali več pohodov na Dobrovlje, od katerih je bil eden večdnevni. Sodelovali so pri očiščevalnih akcijah v domačem kraju, kjer so se še posebej izkazali. Udeležili so se področnega taborniškega mnogoboja v Kokarjah in dvodnevnega orientacijskega pohoda v Slovenj Gradcu. Vzporedno s tem so se izobraževali. Trije člani so uspešno zaključili 10-dnevni tečaj iz topografije in orientacije v Gozdni šoli v Bohinju. Nenazadnje je treba omeniti tudi taborjenja, ki so se jih udeležili v različnih krajih.

Največja pridobitev v letu 1992 je bil za nazarske tabornike objekt v gozdu nad Žlabrom, ki so ga dobili v najem od Gozdnega gospodarstva. Vanj lahko shranijo svojo (sicer skromno) opremo in ga koristijo za različne aktivnosti. Z zadovoljstvom ugotavljajo, da se število članov povečuje, kar je nedvomno znak, da so na pravi poti. Res pa je, da med člani pogrešajo starejše krajanje, ki bi bili pripravljeni prevzeti tudi odgovornejše funkcije v organizaciji.

Da gre vendarle za korenite spremembe pri delu taborniške organizacije, so dokazali tudi s spremembo imena iz Odreda savinjskih partizanov v Rod Sotočje Nazarje. Spremenili so pravila

Na taborjenju

Na mnogoboju

društva in jih prilagodili novim načelom organiziranosti Zveze tabornikov Slovenije. V programu imajo sedaj več poudarka na spoštovanju in čujanju narave, ne glede na smernice ZTS pa se do sedaj še niso odločili za program "gozdovnikov" ali za program "skavtov."

Kakorkoli že - s svojim delom, katerega rezultati dokazujejo kvaliteto, so dovolj nazorno opozorili nase. In če je interes družbe, da (tudi) preko takšnih organizacij krepí pozitiven odnos do okolja, poleg tega pa vzgaja mladino in jo odvrača od morebitnih stranpoti, potem je njena moralna dolžnost seveda ta, da jim omogoča normalen obstoj. To pa se danes (žal) meri (tudi) v slovenskih tolarjih.

Tekst: KF foto: arhiv RSN

POJASNILO

V 1. št. SN smo pod fotografijo lovcev LD Mozirje napisali, da je imel uplenjeni divji prašič slabih 100 kg. V izogib nesporazumom tokrat navajamo, da gre seveda za čisto težo brez drobovine.

NARODOPISJE

STRGARJEVO ZDRAVILSTVO

Izbrali bomo nekaj zdravilskih nasvetov iz Strgarjevega zapisa, ki se nanašajo na izpuščaje, opeklino in o raku. O opeklinah govori Strgar na večih mestih, tudi za razne kožne bolezni si je veliko prizadeval. Iz tega bi lahko sklepali, da so prav ti pojavi ljudi pogosto uničili. Dalje je zanimivo, da uporablja posebej izraz "bule", v nadaljevanju pa piše o "skrumbah" (skrumbje). Slednje bi po tolmačenju Pleteršnikovega slovarja lahko imenovali "ogabne bule", torej gre v bistvu za podoben bolezenski pojav, verjetno pa so tedaj iskali vzroke za posamezne izpuščaje v različnih okoliščinah in so zategadelj tudi ločeno svetovali postopek zdravljenja.

OPEKLINE

- obkladek iz gabezovega listja, ki ga je potrebno na kisu skuhati in še toplega položiti na opeklino,
- dobro je mazilo iz šentjanževke skuhanega na laškem olju,
- zelo so cenili mazilo iz trdokuhanega rumenjaka, plajbajsa, laškega olja, voska in kafre.

BULE

- (tu je spet zanimivost, saj govori Strgar o "božjastnih bulah" in "prisad je zraven", torej želi poudariti neke posebne tvorbe na telesu)
- vzemi belo kadilo in beli kruh, oboje skuhaj na svežem mleku in oblagaj bulo, ki se hitro zmeha in celi,
- stolčenemu lanenemu semenu dodaj stolčeno čebulo in oboje na svežem mleku skuhaj, to bulo hitro predre,
- za "vroče" bule in "črne mehurje" stolči česen in ga polagaj na bolno mesto,
- dobro se obnese ajbiževo skupaj z lanenim semenom, kuhano na mleku, nanešeno na krpo kot obkladek,
- zlato korenino na vinu skuhaj in obveži "potegne ven pri prič".

- skuhaj fige z medom in to stisni, služi kot obkladek,
- zelo dobro blaži bolečino obkladek kuhanih kamilic,
- dober je obkladek iz zmesi rožencveta, plajbajsa in laškega olja, obkladek menjavaj vsakih 12 ur,
- priporočljiv je obkladek kuhane cizare, ki jo stolčeno kuhaj in nato pomešaj z medom,
- dober je obkladek iz zmesi medu, kafre in malo terpentina,
- občutljivim priporočajo skuhanega korenine modre lilije in jih stolčene polagati kot obkladek,
- replov koren na maslu skuhaj in naredi obkladek,
- učinkovit je obkladek stolčenega velikega korena in zenfovega semena.

SKRUMBE

- stolčeno zeleno brezovo listje polagaj na bolno mesto,
- milo skuhaj skupaj z mrtvimi koprivami, to služi kot mazilo,
- žule hitro odpraviš z obkladkom iz: 1 lot živega apna, 2 lota plajbajsa, 2 lota belega voska, 4 lote laškega olja, vse navedeno pomešaj z raztopljenim oljem in voskom.

RAK

Lahko domnevamo, da gre tu za kožnega raka in še to le na pogled, saj tedaj niso imeli niti medicinci zanesljivih možnosti za ugotavljanje te bolezni. V ljudski medicini so torej bolj ugibali, kot pa zadržno ugotavljali ta bolezenski pojav:

- na rane polagaj stolčeno rožmarinovo listje,
- deževnike in galun stolči in polagaj na rano,
- kraguljni prah (štupo) zmešaj z medom in polagaj na rano,
- ovnov žolč polagaj na rano,
- krta zažgi in ta prah potresi po rani.

(drugič dalje)

A. Videčnik

ISKANJE STARIH IZRAZOV

V prejšnji številki našega glasila sem zaprosil za pomoč bralce, predvsem tiste, ki še pomnijo stare, že pozabljene izraze. V Strgarjevem zapisu, ki je bil pisan v okolici Solčave, je dosti koroških izrazov, veliko pa je seveda raznih popačenk, ki so največkrat nemškega izvora. Nekaj takih neznank sem popisal in res so me številni bralci poklicali in pomagali po svojih močeh. Seveda bi želel tokrat poudariti, da prosim še prav **posebej prebivalce Solčave in okolice** za pomoč, kajti od njih se nadejam največ koristnih nasvetov.

Ko so predniki govorili o "flusu" so po mnenju bralke iz okolice Nazarij mislili na kaj različne pojave. Spominja se, da so govorili v primeru, da je nekdo imel glivične izpuščaje na glavi "da je flisau" ali tudi "flišav". Gotovo sklepa pravilno, da izvira izraz iz besede "flus". Tudi besede "prunt", "pront" se bralka spominja. V nekem pomenu so ljudje ob smrti nekoga rekli "da ga je pront zalil". Gre tu za vodeniko? To je sedaj vprašanje, torej kaj je pomenila beseda "pront" v tem primeru?

Spet neka bralka iz okolice Ljubnega mi je sporočila v zvezi z besedo "pront", da ve za veliko primerov, ko so ljudje trdili "zalila jo je pront", tu se torej pojavlja beseda ženskega spola, tista "pront". Zanimivo je tudi, da so jo stare ženske v nosečnosti opozarjale, naj ne uživa medu, ker da je "strd prontna". Kaj bi v tem primeru lahko pomenil izraz "prontna"?

Mi lahko kdo pomaga do pojasnila? Gre pač za to, da se ohrani modrost naših prednikov v domačem zdravilstvu. Vsekakor so bili že davno pred nami ljudje v tem pogledu zelo razgledani in to dejstvo kaže dokazati in ohraniti zanamcem, zato je pomembno sodelovanje vsakogar, ki kaj o tem ve, ali pa pozna človeka, ki bi lahko pomagal. Seveda je takšno raziskovanje trudapolno dejanje, ampak drugače ne gre, če želimo določene besede pojasniti in vsebino zapisa pravilno prikazati.

Spet nove neznanke! Kaj je "preša" (ne gre za stiskalnico), kaj je "nesprano maslo" in kaj je "sprano maslo", kaj je "sok" kravjega mleka, kaj so "gobe" na telesu, kaj bi lahko bil "finstl", verjetno gre za izpuščaj?

Že večkrat so mi pri raziskavah zelo pomagali nasveti bralcev, saj kot radi rečemo, vsi ljudje vse vedo! Prosim tudi tokrat za pomoč, kajti Slovenci smo lahko v evropskem merilu ponosni na našo ljudsko medicino, niti približno nismo na repu takratnega dogajanja, prej bi lahko trdili, da smo kar na uglednem mestu v zgodovini domačega zdravilstva.

A. Videčnik

Spet hranilnica v dolini

V ZKZ Mozirje so se skupaj z Gozdnim gospodarstvom Nazarje odločili ustanoviti Zgornjesavinjsko hranilnico in posojilnico, ki bo nasledila dosedanje Hranilno-kreditno službo.

V Gornjem Gradu so se zbrali na ustanovnem občnem zboru in sprejeli ustrezne akte, za v.d. direktorja pa so izvolili Antona Vrhovnika, diplomiranega ekonomista. Zaradi nedorečenosti v naši zakonodaji bodo s poslovanjem denarnega zavoda pričeli kasneje, med tem pa bodo poskrbeli za ustrezno notranjo organizacijo hranilnice.

Ob tem dogodku sega zgodovinski spomin nazaj v čase našega narodnega in gospodarskega prebujanja oziroma osamosvajanja. Tedaj so slovenske hranilnice odločilno posegale v življenje naših prednikov, tako v gmotnem, kot v nacionalnem pogledu. Naš človek je bil odvisen od tujega denarja, tega pa so radodarno delili tistim, ki so se tudi politično zapisali, tedaj prevladujočemu nemškemu vplivu. Narodni buditelji so nenehno opozarjali, da se morajo naši ljudje povezati v zadruga, da bi kmetje lažje prodajali svoje pridelke, kajti tudi v kmečkem gospodarjenju se je veliko spremenilo, morali so pridelke prodajati, da so tako pridobili denar za razna plačila, ki so se zgrnila nad naše kmetije. Vzore so možje, kot je bil dr. Jože Vošnjak, videli na Češkem, kjer so že imeli dobro združništvo in lastne hranilnice. Smemo trditi, da sta v sedemdesetih letih 19. stoletja usmerjala gospodarsko povezovanje brata Jože in Mihael Vošnjak, da pa je potem ob prelomnici stoletja ali bolje na začetku 20. stoletja, globoko zaoral dr. Jancz Evangelist Krek, ki je širil misel krščanskega socialnega gibanja pri nas. Opozarjal je na nevarnost potujčevanja, propad kmetijstva, bedo na vasi in videl v vseh vrstah zadrug možnost preživetja naših kmečkih ljudi, ki so tedaj predstavljali veliko večino slovenskega ljudstva. Ko se je kot mlad slovenski duhovnik na Dunaju šolal, je pisal prijatelju Bohincu med drugim: "Temelj po moji misli in skušnjaji je edino pravi: materialno utrdi kmeta predvsem, ker koder priganja lakota, tam ni mesta ne idealom, niti moralizovanju. Posojilnice ali njihova reorganizacija, kmečke zadruga itd. so prva točka programa..." Krek torej govori o reorganizaciji hranilnic, to je treba pojasniti. Brata Vošnjak sta utemeljevala delovanje hranilnic kot delniških družb, torej poslovanje na širšem območju, osredotočenje kapitala in upravljanje po načelu kdor ima višji delež, ima več glasov pri odločanju. Krek je v nasprotju s takšnim poslovanjem, priporočal v vsaki večji vasi hranilnico, ki naj enostavno posluje, upravljajo pa naj jo kmetje, ki so jo tudi sami vodili. Če smo v dolini imeli že eno prvih hranilnic na Štajerskem - Gornjesavinjsko posojilnico v Mozirju, smo do druge svetovne vojne lahko našli v naši dolini kat 11 slovenskih denarnih zavodov, v Mozirju sta delovala dva, tako tudi na Ljubnem in v Gornjem Gradu. Med zelo uspešne je sodila rečička hranilnica, pa tudi kmečka zadruga je slovela po svoji organiziranosti. Je pa nekdanjim hranilničarjem lahko v ponos dejstvo, da nobena od hranilnic v dolini ni bila na trhljih nogah! Ustanavljali so jih postopno od leta 1874 (Mozirje) do leta 1921 (Šmartno ob Dreti). Ob koncu tridesetih let je bilo največ kmečkih hranilnic, ki so delovale po Krekovih načelih in izobraževale svoje kadre v Krekovi šoli v Ljubljani.

Tako bi lahko rekli ob ustanovitvi nove hranilnice - nič novega za našo dolino - imeli smo že vrsto dobrih hranilnic, pa so nam jih ukinili, ne po naši volji... Novemu denarnemu zavodu pa srečno pot!

A. Videčnik

V mozirski šoli smo praznovali

V četrtek, dan pred božičem, smo v OŠ Mozirje praznovali kulturni dan. Posvetili smo ga spoznavanju praznikov, ki jih praznujemo decembra, in sicer: miklavževanju, Božičku, Štefanovemu, tepežnemu dnevu in novemu letu. Spoznavali smo njihov pomen in običaje, ki so povezani s temi prijetnimi decembrskimi dnevi. Veliko zanimivega branja v zvezi s tem smo našli v povsem novi knjigi Damjana Ovsca Velika knjiga o praznikih. Seveda pa smo povprašali še naše dedke in babice, kako so praznovali v tistih časih, ko so bile otroške želje še skromnejše. Naučili smo se tudi nekaj pesmic, ki so jih na tepežni dan čebljali otroci. Ena od teh se glasi:

Rešte se, rešte se, zdravi, veseli, dolgi, debeli,
da bi dosegli sivo brado in dočakali leto mlado.

Nato smo se igrali še razne družabne igre, seveda pa ni izostalo medsebojno obdarovanje z najlepšimi željami za prihodnje leto.

Vrhunec praznovanja pa je bil nastop ansambla BIG-BEN iz Nove Gorice, ki nas je tako navdušil, da smo po njegovih zvokih zaplesali vsi, učenci in učitelji, srečnemu novemu letu naproti.

*Alenka Goličnik, 6.a
OŠ Mozirje*

TUDI MI SMO ŠPORTNIKI

Učenci OŠ Gornji Grad se ukvarjamo s številnimi dejavnostmi, a tudi brez športa ne gre.

Veliko učencev, predvsem fantje, je zainteresiranih za košarko, dekleta bolj za odbojko. Ko se vreme popravi, igramo rokomet in nogomet. Ker nekateri radi hodijo v planine, imamo v kraju PD. V Šmartnem in Gornjem Gradu pa lahko naši učenci obiskujejo tečaj ju jutsa. Aktivni smo tudi lokostrelci, saj imamo v šoli krožek, nekaj pa nas je že članov lokostrelskega kluba. Dosegamo lepe rezultate, in smo med prvimi v Sloveniji. Na prvi dvoranski tekmi v tej sezoni, 7.1.1992 v Škofji Loki, so bili rezultati naslednji: Med pionirji je GREGOR KRANJC za en krog izgubil 1.mesto, MARKO MLINAR je zasedel 4.mesto, JANA OSOVNIKER pa je med pionirkami dosegla 1. mesto. Tudi že prej omenjeni košarkaši so odlični. Na občinskem prvenstvu so dosegli željene uspehe:

V Mozirju, 16. in 18.12. 1992:

Ml. pionirji: 1. mesto, Ml. pionirke: 3. mesto,

V Lučah, 17. in 21. 12. 1992:

St. pionirji: 3. mesto, St. pionirke: 1. mesto

Z rezultati smo zadovoljni, za vnaprej pa želimo dosežene rezultate ponoviti, oziroma še izboljšati. Takšne želje imamo tudi lokostrelci, saj imamo med pionirji dva državna prvaka, GREGOR KRANJC in JANA OSOVNIKER, eno drugo mesto, MARKO MLINAR, eno peto mesto, JANEZ ŠTIGLIC, in eno sedmo mesto, JANEZ MIKEK.

*Člani novinarskega krožka
OŠ Frana Kocbeka Gornji Grad*

DOBILI SMO TELOVADNICO

Nekega dne sem na hodniku zagledala veliko stvari. Pokukala sem v telovadnico in videla dva možakarja. Delala sta telovadnico. Zaprla sem vrata in odšla v razred.

Telovadili smo v spodnjem razredu. Včasih je bil spodaj razred, ker je bila šola nizka. Gradnja telovadnice je potekala hitro, saj je bila narejena v petih dneh. Telovadnica je na novo opremljena. V njej je veliko več predmetov. Ti so: lestvine, štiri nove mehke blazine, dva koša, dva mini gola, švedska skinja. Okna in radiatorji so zaščiteni z veliko močno mrežo. Sedaj imamo še ščitnike po celem zidu telovadnice.

Zelo sem vesela, da imamo novo telovadnico. Prej je bila v njej sama omara že vsa razmajena, dve klopi, nekaj žog in kolebnic. Imamo nov pod. Včasih smo imeli starega, ki je zelo škripal. Zelo jo bomo pazili, ker je lepa.

*Adela Mavrič 3.r
OŠ FRAN KOCBEK, Gornji Grad, podružnica Nova Štifta*

9.1.93 so si v gostišču Raduha v Lučah trije gostje, kasneje so ugotovili, da so iz Celja, naročili večerjo in jo tudi pojedli. Nato so se opravičili, da denarja nimajo in da bodo dolg poravnali naslednji dan. Ker tega niso storili do 12.1., jih je lastnica lokala prijavila policiji. Vladimir D. in prijatelja se bodo morali zagovarjati na sodišču.

14.1.93 je ob 22.50 uri na policijsko postajo poklicala Marjeta K. iz Luč in povedala, da vinjeni Dušan M. (26) iz Luč razgraja in grozi pred hišo. Podobno se je obnašal tudi dva dni kasneje ob 19.35 uri. Zoper njega so podali predlog sodniku za prekrške.

15.1.93 je Bojana D. iz Juvanja prijavila tatvino ženske torbice iz osebnega avtomobila, ki je bil odklenjen parkiran pred lokalom Zmajeva votlina v Nizki. Storičla, ki je skupaj s torbico odnesel tudi osebne dokumente, čeke tekočega računa in 400 tolarjev gotovine, še niso izsledili.

15.1.93 je ob 19.25 uri Vojko P. (25) iz Brezja v stanovanju Silve M. na Brezju z nožem zabodel Antona Z. (55) z Brezja v trebuh. Zoper Vojka P. bodo napisali kazensko ovadbo na temeljno javno tožilstvo.

16.1.93 se je ob 13.40 uri zgodila prometna nezgoda v kraju Šmiklavž. Po regionalni cesti Radmirje - Črničev je z osebnim avtomobilom vozil Matjaž M. (25) iz Brezja pri Mozirju. Zaradi vožnje po levi strani cestišča je trčil v nasproti vozeči osebni avto, ki ga je vozil Vladimir K. (26) iz Gornjega Grada. Pri trčenju je nastala materialna škoda, zoper Matjaža M. sledi prijava sodniku za prekrške.

18.1.93 je Silvester U. (26) iz Lenarta vozil traktor po gozdni cesti v Lenartu. Ker je zapeljal preveč v desno, se je traktor prevrnil po pobočju, Silvester U. pa jo je odnesel brez poškodb.

20.1.93 se je ob 14.16 uri zgodila prometna nezgoda na križišču pred podjetjem Elkorj na Prihovi. Povzročil jo je Ivan R. (30) iz Ljubnega ob Savinji, ki je zaradi neprimerne hitrosti in vožnje pod vplivom alkohola z osebnim avtomobilom trčil v osebni avto, ki ga je vozil Friderik K. (50) iz Prihove. Ivana R. bodo napolnili k sodniku za prekrške.

21.1.93 je prišlo ob 13.37 uri do prometne nezgode v križišču mozirske obvoznice s cesto v Loke. Franc L. (61) iz Mozirja je z osebnim avtomobilom izsiljeval prednost voznici Romani L. (25) iz Žlabra. Prišlo je do trčenja, pri katerem se je Franc L. lažje telesno poškodoval, zoper njega pa so posredovali predlog sodniku za prekrške.

23.1.93 je prišel ob 00.05 uri domov Jože R. (38) iz Ljubnega ob Savinji. Pod vplivom alkohola je nekajkrat udaril bivšo ženo Marijo R. (42), nakar je odšel spat. Zoper njega so predlagali zagovor pri sodniku za prekrške.

SN so pisale pred 20 - timi leti: Posvet direktorjev in predsednikov DS

Navzoči so na sestanku pozitivno ocenili dosedanja prizadevanja, ki so jih opravile občinske skupščine in družbenopolitične organizacije za urejanje problematike na področju stanovanjske politike. Izrečeno je bilo prepričanje, da bodo samoupravni organi v vseh naših delovnih skupnostih še do konca januarja 1973 razpravljali o tem predlogu in sprejeli predlagani samoupravni sporazum. Sredstva, ki jih bodo organizacije združenega dela v bodoče namenjale za izgradnjo družbenih stanovanj, bodo dosti večja, kot pa so bila dosedanja. Program stanovanjske izgradnje predvideva, da se bo 40% od sredstev, s katerimi bodo razpolagale OZD, morale usmeriti v družbeno izgradnjo.

Na našem območju je malo OZD, ki bi lahko iz enoletnega pritoka teh sredstev kupile vsaj eno stanovanje. Od tega seveda bistveno odstopa Gozdarstvo in lesna industrija Nazarje, ki razpolaga z občutno večjimi sredstvi kot ostale delovne organizacije. Želimo torej doseči, da se bodo finančna sredstva za stanovanjsko izgradnjo racionalno uporabljala, da ne bodo po nekaj let ležala na žiro računu, da se jih zbere toliko, da bo za eno stanovanje, (pri tem je potrebno upoštevati, da je stanovanje zaradi rasti cen in gradbenih storitev praviloma vsako leto dražje), ampak, da se bodo združila in da se bo s tako združenimi sredstvi ob trenutnih cenah čimveč naredilo.

SN so pisale pred 10 - timi leti: Krajevna samouprava v ospredju

V naših krajevnih skupnostih smo izvolili nove skupščine in svete. V glavnem lahko trdimo, da so se sestavi pomladili in že prve izkušnje kažejo pripravljenost dobrega sodelovanja v KS.

Res bo delo v zaostrenih gospodarskih razmerah težje kot doslej, vendar pa se z dobrim sodelovanjem da uresničiti marsikateri načrt. Na sploh je opaziti, da naši krajanji bolj upoštevajo krajevno samoupravo in bolj razumejo njen odločilen pomen za razvoj kraja. Seveda so dosedanje izkušnje pokazale še določene vrzeli med krajevnimi dejavniki in upravnimi organi občine. Posebno si v KS želijo tesneje sodelovati z izvršnim svetom SO Mozirje.

Kljub ugodnim ocenam delovanja bivših organov KS je treba poudariti, da še vedno primanjkuje delovljnih ljudi v posameznih krajih. Marsikdo zmotno misli, da je le na delu, torej v združenem delu njegovo torišče dela, tam kjer stane pa se ne vključuje v skupne napore za svoj kraj. Da je takšno mišljenje popolnoma zgrešeno, je na dlani, saj se pogosto dogaja, da prav tako "ob strani stoječi" krajanji zahtevajo največ, kdo pa naj bi dal in naredil pa ni njihova briga. Brez določene pripadnosti k svojemu kraju pač ne bo šlo. Končno je razvoj nekega kraja odvisen od nas vseh!

PISMA BRALCEV

BREZPLAČNA MALA ŠOLA

Ob premlevanju besed za ta članek, sem se spomnila asociacije in bi lahko rekla, da nas je Vladimir Ilič Lenin pravočasno opozoril, da se bo prehod iz kapitalizma v socializem najtežje udeležil v glavah ljudi. Ni pa nam (žal) ničesar povedal v svarilo zastran prehoda iz socializma v kapitalizem za katerega nam danes praksa boleče kaže, da zanj veljajo bolj ali manj enake zakonitosti. Ali če rečemo še bolj cinično: Kakor ne morejo socializma ustvarjati zakmeli kapitalisti, tako tudi ne morejo prinesiti kapitalističnega razcveta trdobočni "socialisti". Sploh pa, če se v to vključujejo še stare samoupravljalске in zapravljalске manire, vanje pa se plodno

navezujejo še raznovrstne oblike novega slovenskega kapitalističnega začetništva.

Vendar pa šalo na stran, saj je naš primer preveč boleč, da bi se o njem šalili.

Naj povem nekaj dejstev, ki so mi porodili predhodno asociacijo:

V mali šoli imam otroka, ki mora svojo obleko pustiti na mizi, ker ni urejene garderobe. No pa to še nekako razumem, saj smo tudi sedaj verjetno v prehodnem obdobju in garderobe se bodo uredile, ko bomo v komunizmu, pardon kapitalizmu.

Ne razumem pa položnic, katerih kopijo prilagam temu sestavku. Namen nakazila je: "Sofinanciranje enega dela materialnih stroškov za malo šolo". V dveh obrokih po 620 SIT. Kdo je tako ekzaktno nastavil to številko in kaj so ti materialni stroški? Ali je to tistih nekaj zrn riža, ki so jih otroci dobili v šoli? Ostalo morajo itak prinesiti od doma.

Ali pa se del tega denarja porabi za pisanje obvestil kdaj zapade obrok za sofinanciranje, katerega sem dobila, čeprav sem obveznost že prej poravnala.

Sicer pa zdaj razmišljanje o tem prepuščam prizadetim staršem in naključnim bralcem, kajti lahko se zgodi, da se bo številka za en obrok iz 3 - mestnega spremenila v 4 - mestno in če bo Vzgojno varstveni zavod s poudarkom na vzgojno, še naprej posloval s takšno politiko, bo mogoče tudi naše otroke navadil na takšno poslovanje.

Marija Z. ARNIČ,
Ljubno ob Savinji

ODNOSI, KI UNIČUJEJO Z VEČJO MOČJO KOT NARAVNA KATASTROFA

Luče, kraj, ki je bil pred leti imenovan za najlepši kraj v Sloveniji, je dosegel to priznanje, ne samo zaradi izgleda, temveč zaradi prijaznosti in domačnosti ljudi, ki so v tem kraju živeli.

Misel, da turisti obiskujejo kraje, kjer se dobro počutijo, počutijo pa se dobro tam, kjer se dobro počuti domač človek, ni izmišljena, temveč še kako drži. Teh Luč izpred nekaj let ni več!

Narava, ki jo je uničila katastrofa, se le počasi obnavlja, rane se ponovno odpirajo.

Vendar še večje rane, kot jih je povzročila katastrofa, povzroča v Lučah človek sočloveku.

Luče so zapustile še tiste redke firme v družbeni lasti (razen ZKZ), ki so bile pred leti pripravljene vlagati denar in odpirati delovna mesta. Teh delovnih mest več ni. Brezposelnost narašča, socialna podpora se izteka, trgovina z lesom, ki je bila in je še glavni vir zaslužka večine krajanov, ni več tako donosna, kot je bila. Težko se je sprizniti, da smo ena najrevnejših občin v Sloveniji, z najlepšimi individualnimi hišami.

Edina rešitev, pravijo, je v razvoju zasebnitva in razvoju turizma, vendar se sprašujem, kdo bo še pripravljen vlagati svoje znanje in premoženja v kraj, kakršne so Luče, kateri turist se bo počutil dobrodošlega v kraju, kjer vladajo lažna obrekovanja, prepri, pretepi, anonimni telefonski klici, kjer si neslovenec ne upa več na cesto, v kraj, ki se počasi pa zanesljivo spreminja v "Texass", kateremu vladajo kavboji, ki mislijo, da je demokracija to, da lahko brez odgovornosti tolčejo po dolgem in po čez po človeku (če ga seveda ne rabijo), ne da bi pri tem odgovarjali, ker imajo "bojda zaslonbo od zadaj".

Ti isti kavboji se ali pa se ne zavedajo, da uničujejo še tistih nekaj delovnih mest, ki jih premorejo nuditi zasebniki, da odganjajo še tistih nekaj turistov, ki smo jih s trudom večih generacij privabili v ta kraj - na koncu sveta - pozabljena od ljudi - kot mu nekateri pravijo že danes.

Ali se kdo vpraša, kaj bo s takšnim krajem čez 10, 15 let?

V kraju bodo lepe hiše, do takrat se bodo zgradile verjetno tudi ceste, ostali pa bodo hladni, ledeni pogledi. Po domače povedano: "Lep kraj z mrtvo dušo!"

Supin Darinka

DAVIDOV HRAM d.o.o.

Prihova 21, 6331 Nazarje, tel: 063 832305, faks: 832 305

Vino Jeruzalemčan 1/1	170,50
Vino Vipavec beli 1/1	135,30
Vino Merlot 1/1	122,10
Vino Cviček 1/1	125,95
Vino Laški rizling Palič 1/1	98,56
Namizna vina 1/1 od	75,00 dalje
Buteljčna vina od	214,50 dalje
Pivo Zlatorog 0,5	41,70
Pivo Gren 0,5	36,96
Radenska 1/1	38,30
Jupi 1/1	63,00
Cockta 1/1	63,00
Coca - Cola 1/1	70,80
Stil 1,5	71,88
Sirupi od	194,25 dalje
Olje 1/1	103,95

Pestra ponudba vseh vrst žganih pijač po ugodnih cenah!

Mercator - Zgornjesavinjska kmetijska zadruga Mozirje p.o.

RAZPRODAJA KOKOŠI
(za meso ali nadaljnjo rejo)

Od 30. januarja do 5. februarja 1993
na farmi VARPOLJE (Rečica ob Savinji)

Cena: kom 150 SIT
Informacije: tel. 831-940 ali 831-521 int. 225

- Expres foto za dokumente (2minuti)
- Fotokopiranje
- Frizerski salon
- COM-CUT
(računalniški napisi za avtomobile)
- Sitotisk
- Reprofoto (priprava za tisk)

GOZDNO GOSPODARSTVO NAZARJE

Savinjska c. 4
63331 NAZARJE

Na podlagi sklepa Zbora delegatov
RAZPISUJE JAVNO DRAŽBO

za prodajo garaže v stanovanjskem bloku Praprotnikova 6, v Mozirju, v izmeri 15,63 m². Garaža stoji na parcelni številki 476/30, vpisana pri vložni številki 405, k.o. Mozirje.

Izključna cena je 200.000,00 SIT po cenilnem zapisniku z dne 15. januarja 1993.

Javna dražba bo dne 15.2.1993 ob 11. uri pred stanovanjskim blokom, Praprotnikova 6, v Mozirju.

Za udeležbo na dražbi je potrebno položiti varščino v višini 10% izključne cene na ŽR razpisovalca št.: 52810-607-36040 ali gotovino neposredno pri komisiji na dan dražbe.

Pred pričetkom dražbe se interesenti izkažejo s potrdilom o plačilu varščine, pooblaščenici pravnih oseb pa s pisnim pooblastilom, oziroma zapisnikom iz sodnega registra.

Najboljši ponudnik bo moral skleniti pogodbo o nakupu nepremičnin, sicer mu varščina zapade. Kupnino bo plačal kupec v skladu z določili kupoprodajne pogodbe. Vplačana varščina se kupcu vračuna v kupnino, udeležencem, ki na dražbi ne bodo uspeli, pa vrne.

Prodaja se opravi po načelu "videno-kupljeno", kasnejših reklamacij glede stvarnih napak nepremičnine ne bomo upoštevali. Davek na promet nepremičnin, stroške vknjižbe in vse druge stroške v zvezi z nakupom plača kupec.

INFORMACIJE IN DOGOVOR O MOŽNOSTI OGLEDA DOBITE PO TELEFONU ŠT. 831-411.

JANEZ STERGAR

Vzdrževanje in montaža
elektro aparatov in naprav

63342 Gornji Grad, Attemsov trg 7 tel: 842 021

SE PRIPOROČA CENJENIM STRANKAM S SVOJO
DEJAVNOSTJO

- popravljam in montiram tudi individualne TV in SATV sisteme
- montiram in vzdržujem avtomatike za centralno ogrevanje

FIRST **ROTEHNIKA** Mozirje

**SLAŠČIČARNA IN
PRODAJALNA**

"BETKA"

Rečica ob Savinji

vabi na otvoritev v soboto, 30.
januarja 1993 ob 10.00 uri.

Z A H V A L E

V SPOMIN

*Leto dni že v grobu spite,
a v srcih naših še živite.
Ne mine ura, noč, ne dan,
da v mislih ne bi bili
med nam.*

20 januarja mineva leto, odkar nas je za vedno zapustila ljubljena
mama, babica in prababica

MARIJA KAKER
iz Luč p.d. Trkačeva mama

Hvala vsem, ki se je spominjate, obiskujete njen grob, darujete
cvetje in prižigate sveče na njenem tihem grobu.

Vsem iskrena hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega ata,
starega ata in brata

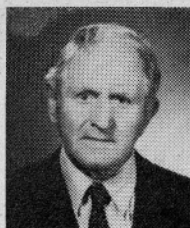
DOBROVC JOŽETA
Žlabor 8

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in
sosedom za nesebično pomoč, izraženo sožalje in podarjeno cvetje
ter sveče.

Zahvaljujemo se gasilcem, pevcem in gospodu župniku za
opravljen cerkveni obred.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Žaljuči vsi njegovi.

V SPOMIN

*Srce je žalostno
in bolno od tesnobe,
ker kruta smrt
vzela je življenje.*

Mineva leto dni, odkar nas je zapustil naš
dragi, skrbni mož, oče in stari oče

RUDOLF REMIC
iz Dobletine

Za vedno boš ostal del našega življenja in spomin nate bo ostal
vedno živ.

Vsi njegovi.

*Tvoje zlato srce
ne more nadomestiti
ničesar na svetu.*

V SPOMIN

2.II. 1993 bo minilo leto dni, kar nas je
zapustila naša ljubljena mama in tadika

ANGELA AUBREHT
iz Mozirja

Zahvaljujemo se vsem, ki obiskujete njen grob in
se je spominjate.

Vsi njeni

NAGRADNA KRIŽANKA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15							16						
17						18	19				20		
21					22					23	24		
25				26					27				
28			29					30					
	31						32						
		33					34				35	36	
37						38					39		
40					41					42			
43					44					45			
46	47	48						49	50				
51								52					

IME, PRIIMEK:
NASLOV:

VODORAVNO:

1.prometna signalna naprava; 8.kraj v Zadrebki dolini; 15.lekarna; 16.delavec v uradu; 17.orjaška kača; 18.mesto v Makedoniji; 20.Kumanovo; 21.značaj; 22.dotikanje; 23.koralni otok; 25.rimski hišni bog; 26.kdor se ukvarja s petjem; 27.pečina; 28.Edvin Fliser; 29.vrsta hrošča; 30.orač, poljedelec; 31.jamski plin; 32.rodje za rahljanje zemlje; 33.svilena tkanina; 34.del zgradbe; 35.Anton Peterlin; 37.igra s kartami; 38.družčina; 39.predujem; 40.glavno mesto Saud. Arabije; 41.najvišji organ kake države; 42.rudar; 43.Americij; 44.napad; 45.dolgorepa papiga; 46.ustrežljiv moški; 49.ime več ruskih carjev; 51.antično mesto na Peloponezu; 52.rumunsko mesto ob meji z Vojvodino.

NAVPIČNO:

1.mesto v Nigeriji; 2.nagrobni napis; 3.glavni del avta; 4.grški polotok v Egejskem morju; 5.sušilec za lase; 6.Okay; 7.ime skladatelja Gobca; 8.slovenski slikar (lve); 9.prehod dneva v noč; 10.germanski orol; 11.Rudolf Diesel; 12.Tone Novačan; 13.ime izumitelja Tesle; 14.leča pri daljnogledu; 19.brezbarvna, vnetljiva tekočina; 22.predstojnik fakultete; 23.sredozemska okrasna rastlina; 24.oče (ljubkovalno); 26.trajanje nečesa; 27.tatinska ptica; 29.ime slovenskega zgodovinarja Mikuža; 30.mesto v Botsvani; 31.hrvaško žensko ime; 32.reka na jugu Italije; 33.jezero na jugovzhodu Finske; 34.pritisik; 35.najvišja gora Turčije; 36.tropsko drevo podobno palmam; 37.avstrijski lirik zgodnjega ekspresionizma (Georg); 38.žensko ime; 39.Anali; 41.mnenje; 42.vodoraven pod v trupu ladje; 44.rodoviten danski otok; 45.luka v Izraelu; 47.Vanja Radauš; 48.Anton Ingolič; 50.Iridij.

OBVESTILO REŠEVALCEM:

Rešitev križanke iz 1. številke: Vodoravno: Kokarje, politik, okulist, Amerika, Cohen, odred, Ran, klan, Clint, Sora, Air, griva, pelod, RŠ, proja, kolesa, krema, palec, balada, pelin, PM, arija, birič, Ple, rana, Arsen, Klis, Er, triki, Alani, samorog, Rutenij, Ita Rina, Asirija.

Med pravočasno prispelimi praviimi rešitvami smo izžrebali naslednje dobitnike:

- 1. nagrada (blago po izbiri v vrednosti 3.500 SIT): Štefka Dešman, Prod 25, Gornji Grad;
- 2. nagrada (blago po izbiri v vrednosti 2.500 SIT): Jožica Jakšič, Praprotnikova 2, Mozirje;
- 3. nagrada (blago po izbiri v vrednosti 1.500 SIT): Ivanka Finkšt, Lesarska c. 9, Nazarje.

Nagrade prevzamejo dobitniki osebno v trgovini AVTO PLUS v Grabnerjevi hiši v Mozirju. Čestitamo!

Križanko s kuponom iz 2. številke vložite v kuverto in jo do petka, 5. februarja 1993 pošljite na naslov: EPSI d.o.o. Savinjska c. 4, Nazarje s pripisom "Nagrada križanka". Med pravočasno prispelimi praviimi rešitvami bomo izžrebali naslednje nagrade, ki jih je prispevala pekarna HRIBERNIK iz Varpolja:

- 1. nagrada: blago po izbiri ali gotovina v vrednosti 3.500 SIT,
- 2. nagrada: blago po izbiri ali gotovina v vrednosti 2.500 SIT,
- 3. nagrada: blago po izbiri ali gotovina v vrednosti 1.500 SIT.

KUPON ZA brezplačni mali oglas do 10 besed v 3.št. Savinjskih novic	
ime in priimek:	
naslov:	

Štefka Petek
KISLO ZELJE

Marko je že več let služil pri isti hiši in vsako leto je on dobil nalogo, da tlači zelje.

Zelje se je kisalo v dveh kadeh. V eni fino naribano za domače, v drugi za dekli, hlapca, žagarja, mlinarja in priložnostne delavce.

Marka je ta razlika jezila. Zelje ni bilo le slabše kakovosti, gospodinja ga je vedno tudi pičlo zabelila in okrasila z redkimi ocvirki.

Gospodinja, ki so jo vsi klicali za gospo, je samo sol odmerila in zelje razdelila, v klet pa je redkokdaj stopila. Dekla Franca je prevzela sol in v košari odnašala zelje. Ko ga je spet vsula pred Markove noge, je ta dejal: "Se tebi, Franca, ne zdi čudno, ker gospa dovoli, da jaz tlačim tudi boljše zelje. Boljše zelje, čeprav imam vsak dan prepotene in umazane noge?" je poudaril. Franca se je glasno nasmejala.

"Nič se ne sme! Niso mačje solze toliko zelja potlačiti. Noge me bolijo. Gnadljivi gospe bi..."

"Ravno zato, ker se naši gospe tvoje noge ne smilijo ga ti tlačiš. Žajfaš in žajfaš si jih, preden ti ponudi brisačo. Gotovo čuti dolžnost, da si vsaj enkrat na leto pošteno umiješ noge," je nagajivo dejala.

"Le počakaj, ti gnida!" je Marko dvignil prst in Franco grdo pogledal. "Enkrat bom pa jaz tebi pošteno izmil glavo. Potlačil ti jo bom na dno struge. Še pisniti ne boš utegnila."

"Če sem jaz gnida, si ti uš. Eno kot drugo je nadležno, naj bo na glavi ali pod srajco," je odvrnila in odhitela po stopnicah.

Ko je naslednjič prišla s košaro, ji je Marko potihoma naročil: "Ko boš spet prinesla, daj v košaro kos čmega kruha, in naj te nihče ne vidi, da si ga odrezala!"

Franca je samo prikimala in res prithotapila kruh. "Pricopal nam bom boljše zelje. Zelje iz kadi za domače. Boš videla, da bo vžgalo," se je nasmehnil in dal prst na usta.

Ko je v kadeh mokrota že glasno cmokala pod nogami, je bilo zelje dovolj potlačeno. Franca je tudi že umila obtežilne deske in kamenje.

Pred odhodom iz kleti je Marko pokazal Franci svežo vreznino na eni od dog kadi z boljšim zeljem in povedal: "Ko boš prišla z jemanjem zelja tu blizu, mi pa povej! Ne smeš pozabiti!"

(se nadaljuje)

Mercator - Zgornjesavinjska kmetijska
zadruga Mozirje p.o

Zadružna trgovina omogoča
nakupne ugodnosti v vseh
poslovalnicah tudi v novem
letu 1993:

- * plačilo s ČEKI 1 + 2 - brez obresti
- * potrošniški KREDIT 1 + 4
- 5% obresti na ostanek dolga
- * Mercator - KARTICA
- * AKTIVA - KARTICA

**Posebna ponudba v
Blagovnici Ljubno in
Gornji Grad:**
- VARIO (pohištvo GLIN) -
10 - 15% popust

BOTIQUE KRAMERS

v gradu Vrbovec Nazarje
vas vabi

- da od 31.1. do 15.2.1993 izkoristite posezonsko
znižanje moške, ženske in otroške konfekcije
- da si ogledate tudi lep izbor maturantskih oblek
in ostale konfekcije

NOVO NOVO NOVO NOVO

TRGOVINA in Servis Zagožen

Mozirje, Ljubija 121

- uvoženi šivalni stroji
 - pribor za šivanje, rezervni deli
 - rezervni deli za plin. šted.
 - gasilni aparati - servis
 - zaščitna oprema
 - Philips varčne žarnice, baterijski vložki
 - in še in še
- DELOVNI ČAS: VSAK DAN OD 13 - 18 h, v soboto od 8.-12.h**
TEL.: 831-109

GLIN GRIF d.o.o.

Nazarje, Lesarska 10

Kmetovalci pozor!

Zimski čas je najprimernejši
za vzdrževanje in popravila
pokvarjene kmetijske
mehanizacije. Po
konkurenčnih cenah vam to
popravimo v Glin GRIF
d.o.o. Nazarje.
**Vse informacije na
tel. 832-453.**

MORANA

POGREBNE STORITVE STEBLOVNIK

Verjetno ste že slišali za nas, če pa še niste, vas
obveščamo, da vam nudimo vse usluge in vso
pogrebno opremo v primeru, ko v vaši družini,
pri sosedih, znancih in prijateljih kdo umre.
Samo pokličite nas ali pa se osebno oglasite pri
nas, mi vam uredimo vse, kar je potrebno.

**NOVOST, KI VAS BO VERJETNO ZANIMALA, PA JE, DA
OD RAČUNA POGREBNIH STROŠKOV TAKOJ
ODŠTEJEMO ZNESEK POGREBNINE V TRENUTNI VIŠINI
25.600 SIT PLAČATE TOREJ SAMO RAZLIKO, ČE
NASTANE.**

Če nas potrebujete, nas lahko pokličete ali
obiščete ob vsakem času. **Naše telefonske
številke so: 721-667, 721-043, 721-395.**

**POGREBNE STORITVE STEBLOVNIK,
Parižlje 11/c, 63314 BRASLOVČE**

OBVESTILA

ZDRAVSTVENA POSTAJA MOZIRJE

Dežurna služba je vsak dan od 20. ure zvečer do 6. ure zjutraj. V soboto in nedeljo je ves dan od 7. ure (sobota) do 7. ure (ponedeljek) v zdravstveni postaji Mozirje. Možni so tudi zdravniški nasveti po telefonu 831-421 tudi v času dežurstva.

VETERINARSKO DEŽURSTVO

25.01. do 31.01. ZAGOŽEN DRAGO, dr. vet. med. Ljubno, tel. 841-769
01.02. do 07.02. KRALJ CIRIL, dr. vet. med. Ljubno, tel. 841-410
08.02. do 14.02. LEŠNIK MARJAN, dr. vet. med. Ljubija, tel. 831-219

VETERINARSKA POSTAJA MOZIRJE, TEL. 831-017, 831-418

DEŽURNA SLUŽBA ELEKTRO CELJE Nadzorništvo Nazarje

25.01. do 31.01. LEVER PETER, Paška vas, tel. 885-150
01.02. do 07.02. JERAJ FRANC, Prihova, tel. 831-910
08.02. do 14.02. TRATNIK FRANC, Pusto polje, tel. 831-263

MATIČNA KRONIKA ZA MESEC DECEMBER 1992 ROJSTVA:

Rodilo se je 13 deklic in 8 dečkov.

POROKE:

1. Petrin Marko, 1969, Varpolje 23 in Moličnik Mateja, 1970, Rečica ob Savinji 107/b

SMRTI:

1. Jeraj Ana, 1927, Dobletina 24; 2. Rosenstein Karol, 1917, Šmartno ob Dreti 31; 3. Marovt Francišek, 1914, Bočna, Kropa 9; 4. Rop Andrej, 1976, Bočna, Bočna 47; 5. Slatinšek Ivana, 1929, Gornji Grad, Prod 46; 6. Remic Ana, 1906, Bočna, Otok 28; 7. Strmčnik Marija, 1926, Krmica 48; 8. Zavratnik Anton, 1933, Strmec 16; 9. Kocjanc Jožef, 1904, Ljubija 4; 10. Pikl Augustin, 1933, Ljubno ob Savinji, Janezovo polje 2; 11. Detmar Francišek, 1937, Radmirje 77; 12. Komar Marija, 1909, Okonina 40; 13. Podkrižnik Jožefa, 1914, Primož pri Ljubnem 40; 14. Sedmak Marija 1932, Rečica ob Savinji 110; 15. Matek Franc, 1930, Spodnja Rečica 29; 16. Lužnik Alojz, 1941, Grušovlje 25

SINDIKALNA PRAVNA POMOČ

je na razpolago članom ZSSS vsako sredo od 15.00 do 16.30 ure v prostorih Delavskega doma v Nazarjah. Odvetnik: g. Miran Jeromelj.

SPORED FILMOV

KINO LJUBNO OB SAVINJI

Od 20.12.1992 do 21.2.1993 kinopredstave odpadejo.

KINO "JELKA" NAZARJE

30. in 31.01. SMRTONOSNO OROŽJE - ameriški film - akcijski
06. in 07.02. LAŽ IMA KRATKE NOGE - ameriški film - komedija

KINO "DOM" MOZIRJE

30. in 31.01. OCVRTI ZELENi PARADIŽNIKI - ameriški film - komedija
06. in 07.02. RAJSKO POLETJE - ameriški film - melodrama

MAL 7/1993

Prodam čmo - beli T (gorenjski), za 100 DEM Skoraj nov. Tel.: 832-232

Zastavo 101 mediteran, karambolirana, prodam. Tel.: 063/842-194.

Prodam diatonično harmoniko original znamke LJUBAS, po zelo ugodni ceni. Tel.: 832-232.

Za zavarovalnico Adriatic sklepam vse vrste zavarovanj. Štefan Matjaž, Ljubno, tel.: 841-220.

Davčne napovedi, zaključni računi, napoved za odmero dohodnine. Tel.: 844-341.

Računovodski servis vodi poslovne knjige za podjetja in obrtnike. Tel.: 844-341.

Poceni oddamo psa čuvaja (star dve leti; Bernardinc - ovčar). Tel.: 841-189.

Upokojenki srednjih let nudim brezplačno opremljeno sobo. Več ustmeno. Cajner Amalija, Nazarje 192.

Prodam magnetofon RFT-BG 26-1 z okvaro za snemanje. Naslov v uredništvu.

Na prodaj še tri psičke Nemški ovčar, odličen rodovnik. Tel.: 841-194.

Prodam novo 2 leti staro ZS 210 lit. 30% ceneje od nove, 6 predalov. Srečo Gostečnik, Praprotnikova 10 MOZIRJE.

Škotske ovčarje, odličnih staršev, z rodovnikom, prodam. Tel.: 831-607.

Za podjetja in obrtnike vodimo poslovne knjige, oblikujemo in pišemo razne tekste. Inf. na tel.: 844-341.

Prodam sprejeno domačo volno. Tel.: 844-287.

R4 GTL, rdeče barve, motorno žago in žlico za rovakopač prodam. Tel.: 844-479

Prodam več telet od 10.1. - 20.2.. Tel.: 832-237.

Celje - skladišče

D-Per

MAL 7/1993

5000001034,2

COBISS

Prodam, op. vrste 30, Šmartno ob Dreti.

Ugodno prodam skobelni stroj debelinko poravnalko. Tel. 832-525.

Prodam žensko poročno obleko št. 38. Cena: 15.000 SIT. Tel.: 832-135.

Prodam omaro in sedežno garnituro za dnevni prostor, malo rabljeno. Tel.: 832-703.

Prodam glasbeni stolp UNIVERSUM s CD playerjem za 600 DEM. Boris Špende, Cvetlična ulica 17, Nazarje.

Nakladalec prednji RIKO za Zetor s prednjim pogonom prodam. Tel. 831-561 od 6.00 do 8.00.

Prvič pri nas - ure SWATCH! Uraštvo Šerbela - Rupnik, tel.: 841-084.

Planinsko društvo Gornji Grad, p.p.4 išče oskrbnika za dom na Menini, pisne ponudbe do 15.2.1993.

Izvajam vsa avtokleparska in ličarska dela. Izdelujem lončke za rože. Prodaja na domu. Se priporočam. Franc Jerovčnik, Obrtniška 1, Nazarje.

Še dve psički NEMŠKI ovčar z odličnim rodovnikom (ena dolgodlakka) prodam. Tel.: 841-194.

Opel kadet 1,3, 1987, moder, dodatna oprema, prodam. tel: 832 363 dop. 832 188 pop.

Prodaja in dostava premoga. Naročila po telefonu 831-567 ali v kemični čistilnici Nazarje 151.

Kupujem staro pohištvo, denar, razglednice in ostale starine. Pokličite po tel.št. 062/221-650 ali sporočite svoj naslov v uredništvu Savinjskih novic.

EPSI